

Jiří Deyl
NOVÉ MĚSTO NA ZELENÉ LOUCE, PRAHA, STODŮLKY

Jiří Deyl

NOVÉ SÍDLO NA ZELENÉ LOUCE, PRAHA STODŮLKY
diplomní projekt, Fakulta architektury, ČVUT, LS 2013/14

vedoucí práce: doc. Ing. arch. Jan Jehlík

konzultace:

Ing. arch. Jaromír Hainc

Ing. Jan Žemlička (prostředí budov)

Ing. Petr Hrdlička (technická infrastruktura)

Ing. Jan Špilar (doprava)

Ing. Radmila Fingerová (krajina)

OBSAH

zadání diplomové práce
prohlášení diplomanta

- 1) širší vztahy 1:50000
- 2) návrh 1:5000
- 3) detail 1:1000

seznam literatury
referenční stavby

-4-03-2014

ZADÁNÍ diplomové práce

Mgr. program navazující

jméno a příjmení: **Jiří Deyl**

datum narození: 25.4. 1989

akademický rok / semestr: **2013 - 2014, letní semestr**

ústav: **15119 ústav urbanismu**

vedoucí diplomové práce: **doc. Ing. arch. Jan Jehlík**

téma diplomové práce: **Stodůlky - nové sídlo na zelené louce**

zadání diplomové práce:

1/ Jedná se o urbanistickou studii v měřítku městské části a v rovině vize a modelového řešení. Tématem diplomní práce je alternativa k satelitním vesničkám a normalizačním sídlištím z hlediska bydlení mimo centrum města či jeho kompaktní prstence. V místech rozhraní města a krajiny dosud nevznikly kvalitní urbánní celky, které by vytvořily jednak hodnotné obytné prostředí, jednak srozumitelný a přirozený okraj sídla. Kvalita potenciálu území Jihozápadního města, respektive území mezi městem, Pražským okruhem a Rozvadovskou spojkou je zřejmá. Zvláště v oblasti Stodůlek, kde v současné době vyrůstají nekoncepční sebestředné soubory. Jde o plošinu nahoře nad městem, otevřenou ze všech stran do volné krajiny. Dopravní napojení na město, region, případně i západní část země je mimořádné, vybavenost solidní, krajinné zázemí nebývalé. Přitom měřítkem se většina tohoto území vymyká kvalitnímu obytnému prostředí (dimenze prostorů, preference automobilové dopravy, průmyslové areály apod.). Je třeba proto nalézt model, kdy tento hodnotný územní potenciál je naplněn vskutku soudobou formou spojující dynamiku současného světa a intimitu a přátelskost obytného prostředí a krajiny. Potenciál se generuje právě tímto napětím mezi klidnou věčností a energickou lidskou touhou po změně. Nové město musí tyto dva fenomény propojovat, vyrůstat z nich.

2/ Výsledkem projektu bude návrh hypotetického nového „zahradního města“ pro 15 - 20 000 obyvatel. Kritériem pro jeho úspěšnost bude jeho napojení na okolí včetně krajiny, jeho vnitřní struktura včetně vybavenosti a jeho soudobá přitažlivá forma. Současně projekt prokáže v modelové formě způsob vytvoření kvalitního celoměstského rozhraní se zapojením stávajících lokálních i celoměstských fenoménů (dopravní stavby, průmyslové a obchodní areály, sídliště atd.). Nástroji budou k.j. vazby na různých měřítkových úrovních, typologie, topografie a morfologie sídla i krajiny, vztahy hmoty, prostoru a dějů. Jedná se de facto o hledání urbánního modu pro okraj metropole a pro 21. století.

Práce bude zpracovaná v těchto měřítcích:

a) Širší vztahy	1:50000 (vazba na město a na okolí)
b) Řešené území	1:5000 (prostorová struktura a způsob využití)
c) Detaily	1:1000 (reprezentativní místa ilustrující prostředí)
d) Schémata, diagramy	vztahy v rámci Prahy, provozy, využití, koncepce přístupů
e) Vizualizace	klíčová místa, prostory a objekty charakterizující návrh

Práce bude strukturovaná v těchto rovinách:

- Širší vztahy, kontext, vazby
- Celkové urbanistické řešení
- Architektonické řešení dílčích (vzorových) částí

Práce bude mít tyto přílohy:

- Portfolio s průvodní zprávou (základní údaje, popis analýzy, konceptu a návrhu), všemi relevantními výkresy v příslušném zmenšení, fotodokumentací a případně ukázkou referenčních projektů
- Výkresy dle požadavků FA ČVUT (2xA0 nebo 4xA1)
- Součástí práce bude fyzický model v měřítku odpovídajícím hlavnímu výkresu

Poznámka: měřítko výstupů mohou být po konzultaci výjimečně upravena, změna bude odůvodněna v závěrečné zprávě a bude potvrzena vedoucím práce

Datum a podpis studenta

Jiří Deyl 3.3.2014

Datum a podpis vedoucího DP

Jehlík 3.3.2014

Datum a podpis děkana FA ČVUT

Jan Jehlík

registrováno studijním oddělením dne

**ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE
FAKULTA ARCHITEKTURY**

AUTOR, DIPLOMANT: Jiří Deyl
AR 2013/2014, LS

NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE:
(ČJ) Stodůlky – nové město na zelené louce

(AJ) New City in Prague's Greenfields, Stodůlky

JAZYK PRÁCE: ČEŠTINA

Vedoucí práce:	doc. Ing. arch. Jan Jehlík	Ústav: 15119 - ústav Urbanismu
Oponent práce:	Ing. arch. Václav Škarda	
Klíčová slova (česká):	město, suburbanizace, krajina, zahradní město, předměstí, hranice	
Anotace (česká):	Periferie jako alternativa satelitním městečkům za hranicí Prahy. Tématem je artikulace rozhraní města a krajiny na modelu zahradního města pro patnáct tisíc obyvatel. Nové sídlo reinterpretuje klasické teze Ebenezera Howarda.	
Anotace (anglická):	Prague's periphery as an alternative to urban sprawl. This thesis deals with articulating the edge of a city and a countryside on a model example of a garden city for fifteen thousand inhabitants. Classic words of Ebenezer Howard are therefore reinterpreted.	

Prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou práci vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje v souladu s „Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.“

(Celý text metodického pokynu je na www.FA.studium/ke-stazeni)

V Praze dne 30.5.2014

podpis autora-diplomanta

1) ŠIRŠÍ VZTAHY – 1:50000

Willie Ross, sekretář Skotska, dohlíží s chotí na výstavbu sídliště Red Road v Glasgow (zdroj: getaroundglasgow.co.uk)

“Prioritou by se měly stát nové městské prostory – velká města koexistující s chráněnou přírodní krajinou. Na okrajích moderních měst se rozrůstají vytržené fragmenty bez vztahu k jejich stávající organizaci, jedinou spojnici zůstávají nadjezdy a uzly dálnic. [...] Okraj města je oblastí, kde se navzájem překrývá město a krajina bez naděje a bez možnosti volby. Tato zóna vyžaduje vize a modely, jež by vymezily hranice města a venkova. Na tomto částečně zničeném území je možné formulovat vize budoucnosti. [...] Vystává naděje na novou syntézu městského života a městských forem. Tradiční metody plánování už nejsou schopné na toto rozhraní odpovídajícím způsobem reagovat.”

Steven Holl - Paralaxa

Průvodní text

Praha je už dlouho velice rozdrobená. Má utažené jádro a velké množství samostatných areálů ve volné krajině. Město nezadržitelně a neplánovaně požírá krajinu. Areály jsou často umístěné nekonceptně, vzájemně nespolupracují, jsou samostatnými entitami závislými jen a pouze na metropoli, lokální situace je jim lhostejná. Mají metropolitní měřtko, je jim jedno, kde jsou umístěny. Země a půda nejsou důležité, jsou totiž mimo jejich rozlišovací schopnost. S krajinou pak plýtváme, necháváme mezi areály nevyužité zbytky, historické stopy a paměť místa bývají zničeny. Krajině nově dominují jen dopravní stavby a zbytkové plochy. Kvalita staveb je velmi špatná. Jedná se o stavby univerzální, bez výrazu a bez architektury. Globální vyprázdněnost. Okolo Prahy se rozprostírá beznadějná periferie, která nemá budoucnost. Snad každý, kdo sem vstoupí, cítí v kostech, že něco nenávratně mizí a že naše společnost něco ztratila. Absolutní závislost na centru města zlikvidovala všechny lokální vazby a místní hodnoty. Macešské město své okolí zneužívá, vysává z něj veškerou energii. Nemá snad periferie nárok na vlastní identitu?

Identitu dnešní periferie dlouho utvářela krajina. Jenomže jen během roku 2012 ubylo v Čechách průměrně 13 hektarů orné půdy denně. (zdroj: IPR) Společnost volnou krajinu chrání jen málo a je třeba určit novou koncepci přístupu ke krajině, aby nám nějaká vůbec zbyla. Pojdme znovu definovat vztah města a krajiny, zaměřit se na jejich rozhraní. Za současné situace je zřejmě naivní si představovat, že jsme stále schopní vystavět ostrou hranu mezi městem a venkovem. Metropolitní oblast Prahy se rozrostla do takových rozměrů, že je nemožné ji zahustit v celé ploše. Rozhraní ale nemusí být jen ostré, můžeme využít širokého pásu roztržité periferie, jasnými kroky její prostředí zkvalitnit, obnovit zbytky krajiny, vtáhnout do ní zvenku přírodu a právě periferii venkov a město propojit, spoutat. Periferie nesmí být opomíjeným a ztraceným územím, ona je ve skutečnosti tím cenným rozhraním, pověstnou bránou do města.

Příčinou fragmentace krajiny je samozřejmě suburbanizace, pohyb lidí a energie za pomyslné hradby města, tam, kde neplatí městská pravidla a všechno je levnější a jednodušší. Města měla vždy „satelity“, přidružené obce, které je zásobovaly jídlem a lidskou silou, a byly tedy ekonomicky závislými na své matce. Doslova se okolo ní točily, odtud zřejmě pochází jejich jméno, převzaté z astronomie. Dodnes tyto staré vesnice rozšiřujeme, mnoho z nich Praha pohltila. Modernismus přísnou preparací jednotlivých funkcí dokázal satelity pročistit a vynalezl monofunkční areál, který přísně oddělil plochou pro dopravu. Takový areál už nemůže přirozeně růst z historických struktur – ze své podstaty vzniká na zelené louce. Můžeme si potom pomoci dalším pojmem z astronomie. Takový areál se může nazývat vnitřním satelitem města.

Vnitřní satelit (vnitřní měsíc) nebeského tělesa je přirozený satelit obíhající velmi blízko mateřské planety, nachází se dokonce za Rocheovou mezí, teoreticky by ho tedy měly

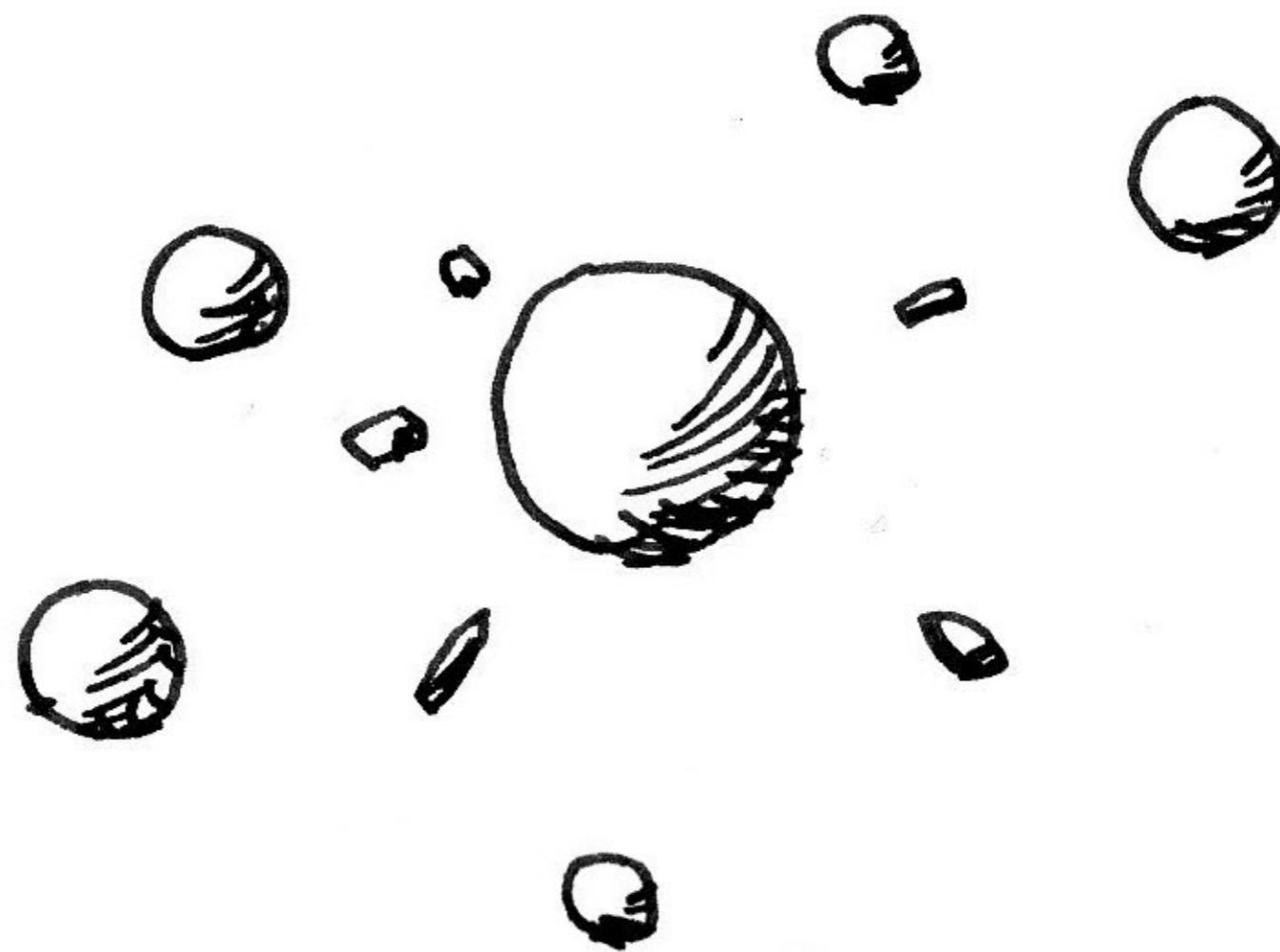
roztrhat slapové síly. Protože se ale skládá z velmi pevného a homogenního materiálu, vnitřní pnutí těmito silám odolá a nechová se podle klasických astronomických pravidel. Je absolutně závislé na mateřské planetě, má s ní synchronizovanou rotaci. Tvar vnitřního satelitu je silně deformován gravitací blízké planety, je nepravidelný a protáhlý. Slapové síly na povrchu tělesa jsou silnější než jeho vlastní gravitace, proto se na jeho povrchu neudrží ani sebemenší kamínek. Analogicky je vnitřním satelitem města funkčně homogenní a jasně ohraničený areál s deformovaným tvarem, který vyrostl „na zelené louce“ bez spojitosti s historickými strukturami. Je ve svém prostředí trochu cizí, jeho podstata je velmi nestabilní a je absolutně závislý na centru města. Sám o sobě by nemohl ani částečně existovat.

Rozlišovat vnější a vnitřní satelity města je užitečné. Zatímco ty vnější – rostlé – se rozvíjejí pomaleji a přirozeněji, od města mohou být více vzdálené a jsou do určité míry samostatné a nezávislé, ty vnitřní vznikají živelně, nemůžou být moc daleko a právě ony jsou nositelem změn na území periferie. Díky jejich jasné ohraničenosti (těžko se rozšiřují) je krajina roztržena. Stavět uměle historickou strukturu je ale nemožné, vnější satelit neumíme vytvořit. Potřebuje totiž historický odstup, je strukturou spjatý s krajinou (vznikl jako zemědělská jednotka) a v městském prostředí se vesnice zakládá těžko. (viz. slavné Poundbury v Anglii, které působí jako nakaširovaná Potěmkinova vesnice)

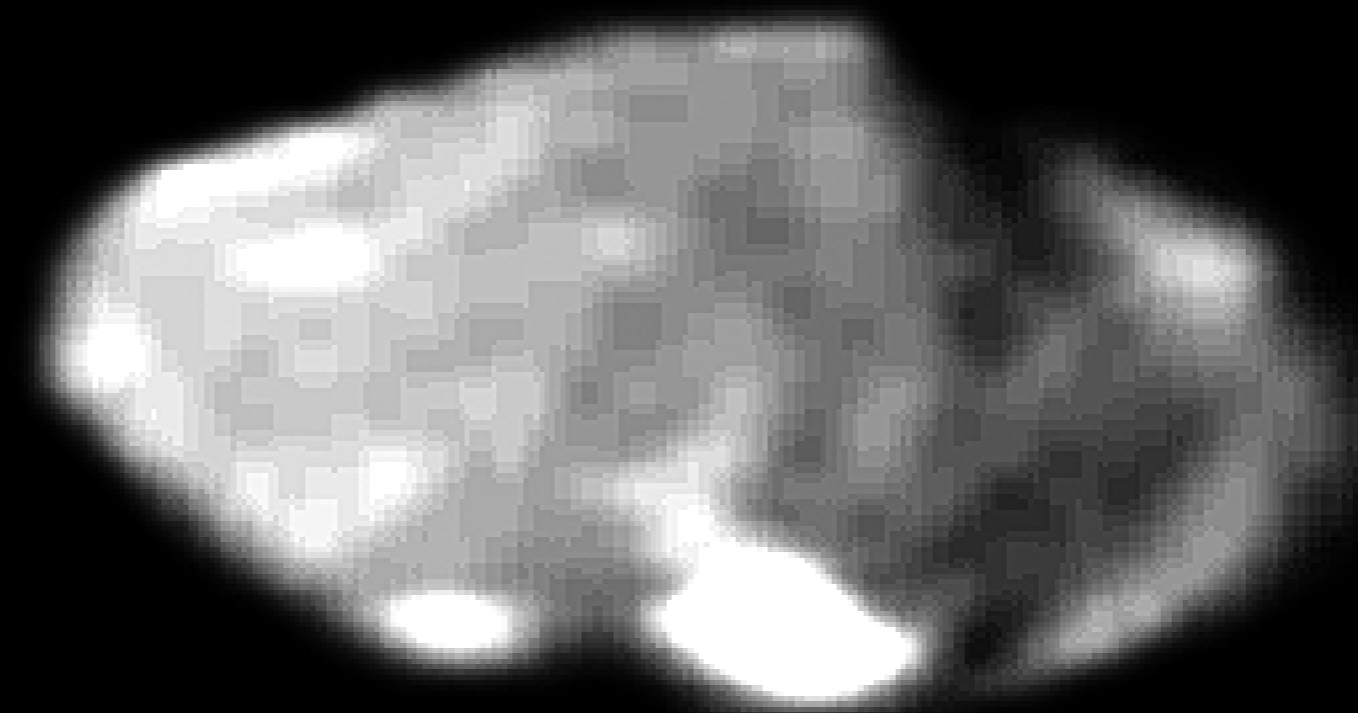
Suburbanizace sama je v kontextu města neudržitelná. Centrum i periferie potřebují energii a lidé přitom odchází pryč. Jediné ekonomické a ekologické řešení je tento proces zvrátit a přitáhnout lidi zpět do měst. Trend vyliďňování centra ale není tak jednoduché zvrátit. Velká část populace stále nechce žít v hektickém centru – hledá klid, přírodu a soukromí. Směr ven z města, do krajiny je přirozený. Rodiny s dětmi i staří lidé chtějí bydlet v přírodě. Nedá se jim zabránit. Je to pro ně levnější, bezpečnější a zdravější řešení. Chtějí vlastnit zahrádku, mít svůj vlastní pozemek, svoje místo na zemi, se kterým se identifikují. Nedokážeme-li i těmto lidem najít vhodné bydlení uvnitř městských hranic, budou nadále odcházet.

Praha může najít kompromis. Spojením dvou negativních jevů se jich zbaví. Využijme sprawl k zahuštění periferie, budujme nové krajinné vnitřní satelity! Lidé nemusí odcházet daleko za město, pokud by našli to, co hledají, blíž. Bude-li se zastavovat a zahušťovat periferie, dojde k efektivnějšímu využití už stávající infrastruktury. Přírody okolo centra zbývá dost. Najdeme-li vhodný model tohoto procesu a neproběhne-li živelně, můžeme ho využít i k ochraně krajiny. Volná půda nemá být zbytková, musí být organizovanou a plánovanou součástí návrhu. Pro Prahu bude nejvýhodnější, pokud se bude stavět uvnitř jejich hranic.

To, co hledáme, je městokrajina, nový model zahradního města, současná interpretace volné zástavby v otevřené krajině. Praha by se obklopila pásem příměstského parku, ve kterém by bydleli lidé, aniž by se degradovala podstata volné krajiny. Došlo by k novému naplnění tezí Ebenezer Howarda.

Zatímco vnější satelity mají jasnou strukturu, tvar a jsou částečně samostatné, tak vnitřní satelity absolutně závisí na své matce. Mají pokrivený tvar a nejsou stabilní. Jednou se na planetu určitě zřítí.

vnitřní měsíc Jupitera - Amalthea, cíl mnoha sci-fi výprav (zdroj: NASA)

THE THREE MAGNETS

No. 1.

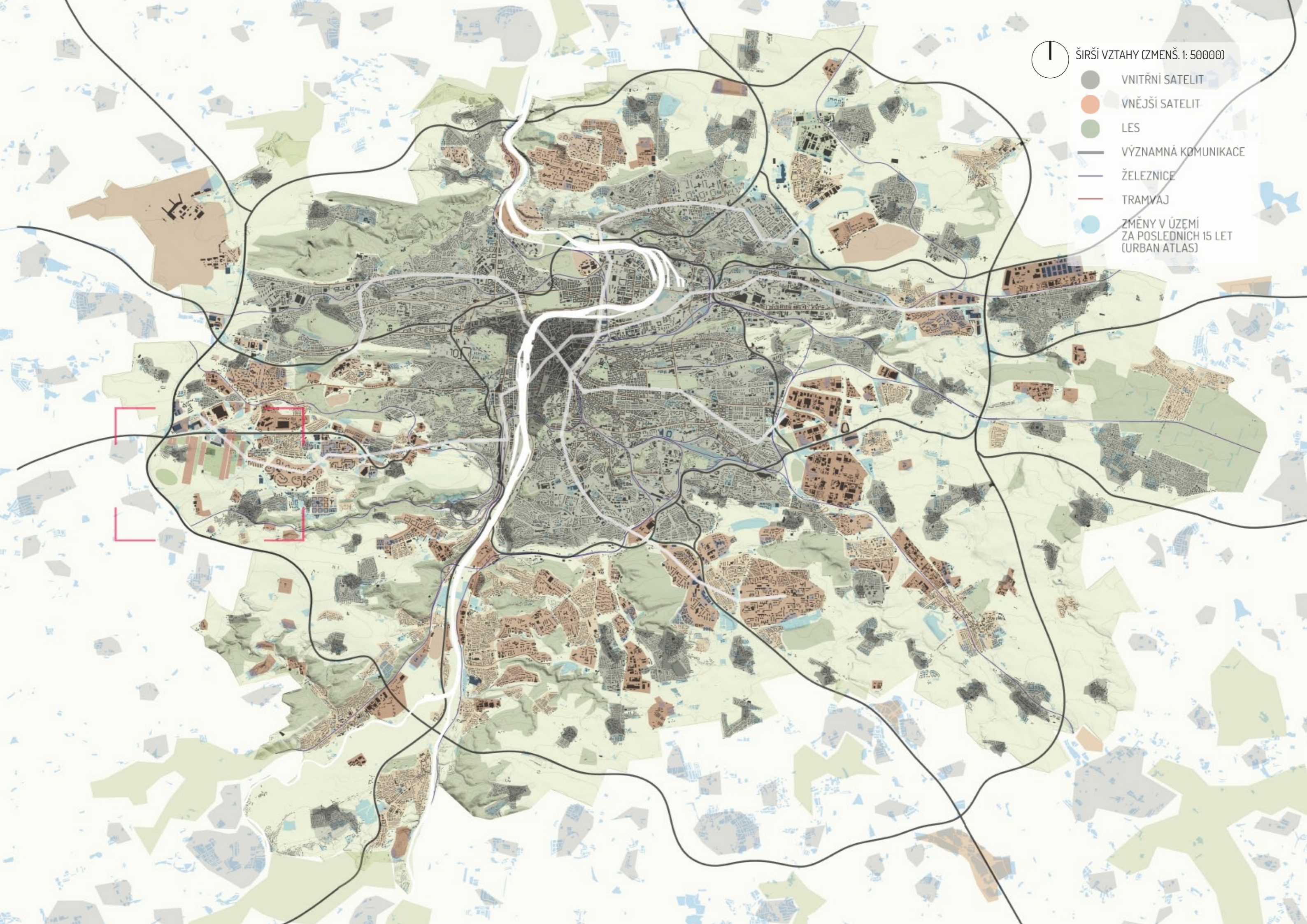
THE PEOPLE

WHERE WILL THEY GO?

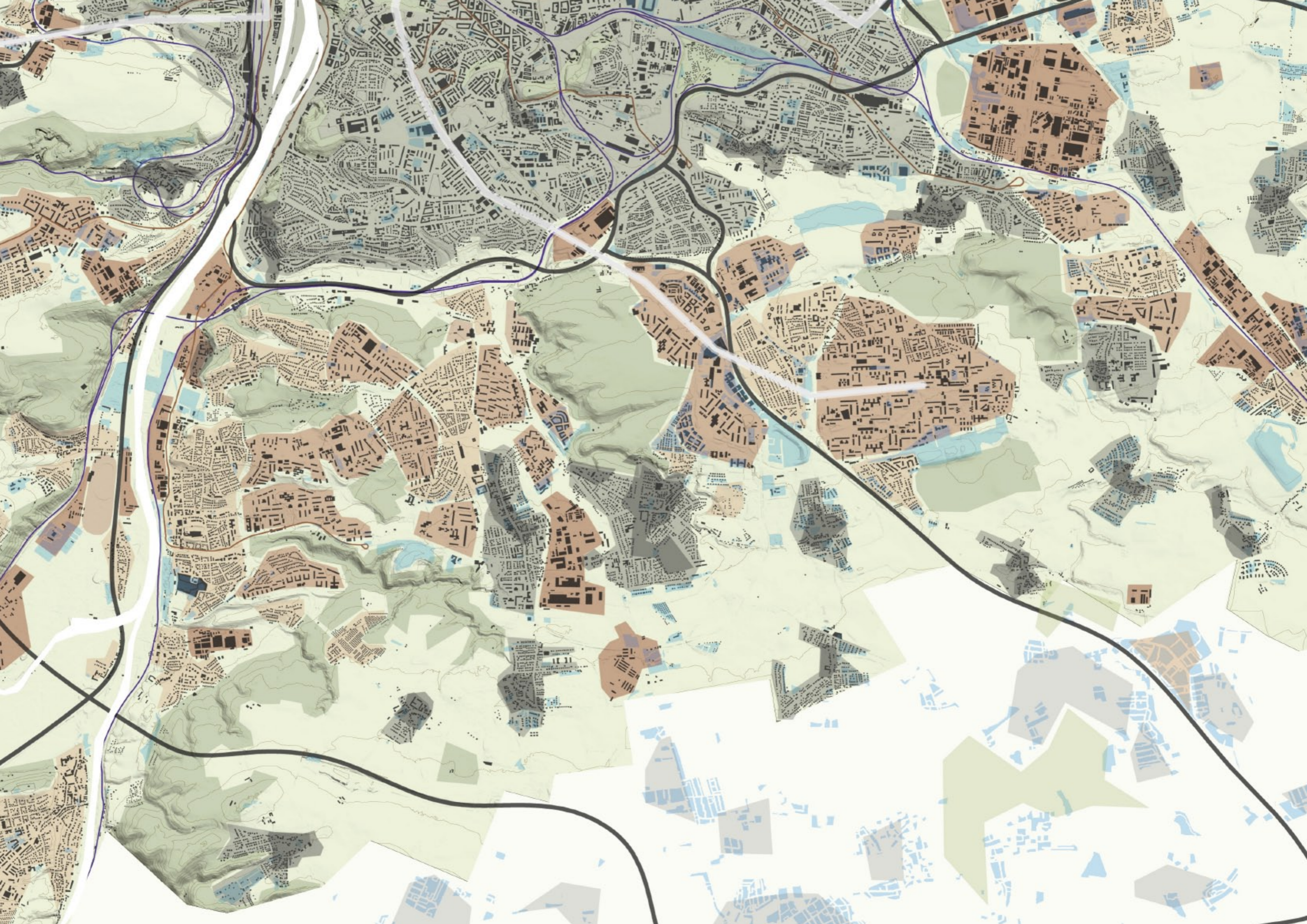
THE THREE MAGNETS

"Tri magnety" - Ebenezer Howard - Garden Cities of Tomorrow

ŠIRŠÍ VZTAHY (ZMENŠ. 1: 50000)

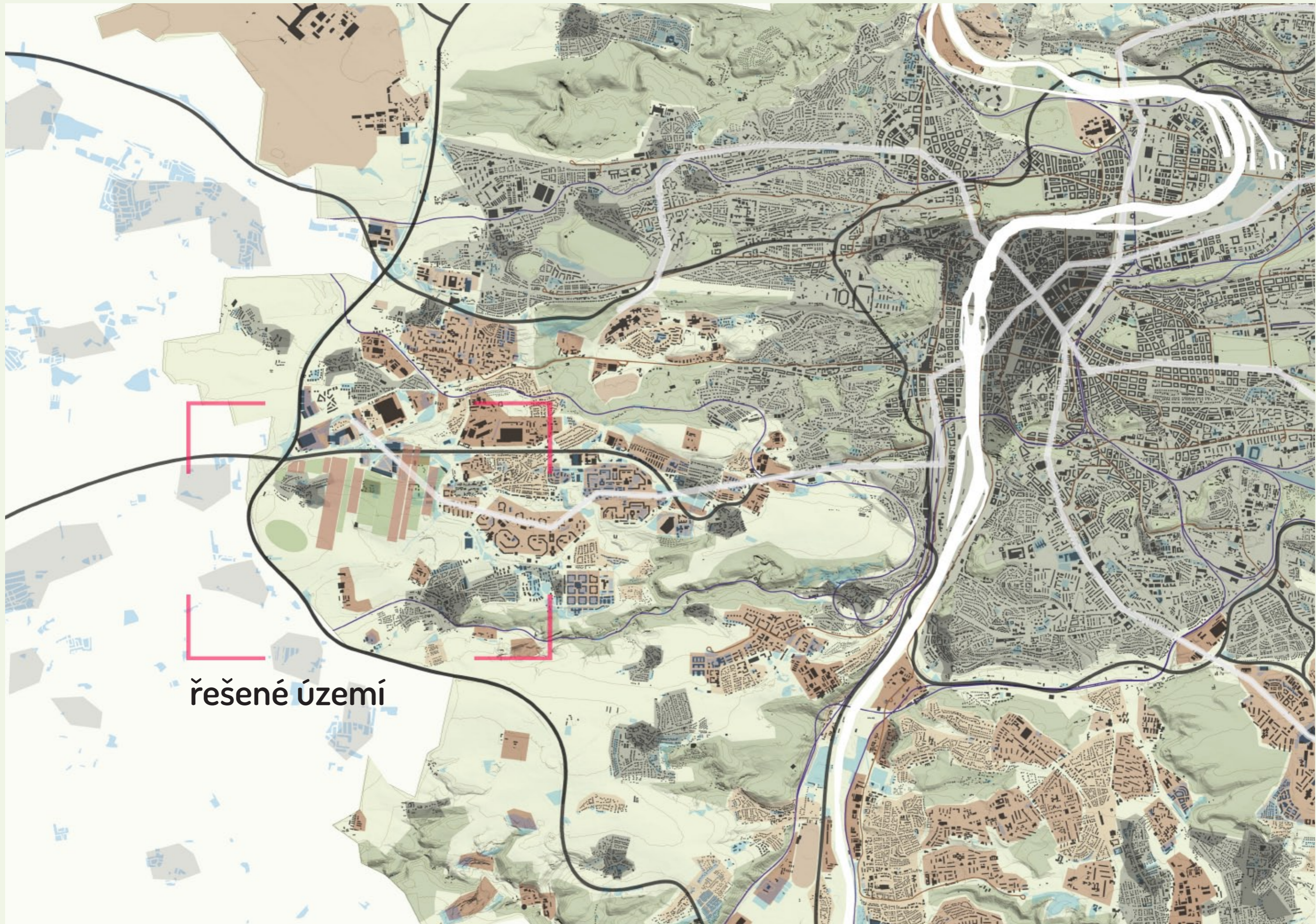
- VNITŘNÍ SATELIT
- VNĚJŠÍ SATELIT
- LES
- VÝZNAMNÁ KOMUNIKACE
- ŽELEZNICE
- TRAMVAJ
- ZMĚNY V ÚZEMÍ ZA POSLEDNÍCH 15 LET (URBAN ATLAS)

2) NÁVRH – 1: 5000

Leon Krier, princ Charles a developer Andrew Hamilton obhlížejí právě dokončené městečko Poundbury (zdroj: Getty images)

řešené území

Krteň a Chaby, výrazná morfologie místa

Nová čtvrť od FINEPU, návrh AHKarchitekti

POPIS ÚZEMÍ

Řešeným územím je oblast na západ od sídliště Stodůlky. Je to oblast velice dobře napojená na infrastrukturu (dvě stanice metra, výpadevka), přesto dodnes téměř zapomenutá. Už během stavby sídliště se předpokládalo jejich rozšíření více na západ, z toho důvodu je územním plánem vyhrazená rozvojová plocha "Jihozápadní město I." a "Jihozápadní město II.". S výstavbou prvně uvedeného se nedávno začalo - developer FINEP na výstupu z metra Stodůlky buduje projekt "Britská čtvrť". Projekty od kanceláři AHK a ADR si ale zaslouží kritiku, neboť do území nevnáší žádnou novou kvalitu a pouze ničí charakter a dnešní sílu místa. Vybudováním nového soudobého města by bylo možné nastavit sousedním sídlištěm zrcadlo a možná i celý západ Prahy obohatit a dodat novou energii. Současní developeři to ale nedělají a pouze navazují na "lužinské šneky" vytvářením nekvalitního prostředí.

Možnost rozvoje města směrem k jihozápadnímu městu II. je velmi nereálná, Podle plánu by bylo nutné vybudovat nákladnou odbočku metra B, Praha navíc takto masivní rozvoj v následujících letech potřebovat nebude. Proto se rozhodují snížit kapacitu nového města na 15 000 obyvatel, a případný další rozvoj směřovat spíše do brownfieldů okolo Zličína.

Prostor nového města se dá zhruba ohraničit obcemi Třebonice, Řeporyje a Rozvadovskou spojkou, Okolo ho z jihu obtáčí nový jihozápadní kruh města, který byl nedávno propojen se sídliště Jinočanskou spojkou. Dopravní stavby v této lokalitě působí cizím dojmem a jsou velmi předimenzované, ani nová spojka není výjimkou. V návrhu hrají důležitou roli historické stopy, paměť místa a charakter krajiny. Území se relativně prudce svažuje směrem k jihu, k Dalejskému potoku. Nad ním je na vyvýšené skalce románský kostel Sv. Jana a Pavla se hřbitovem, utváří silnou dominantu viditelnou ze všech přilehlých svahů. Až do třicetileté války tu byla stará královská obec Krteň, o které se traduje, že v ní stavěl Karel IV. při cestách na Karlštejn. Ve osadě Chaby se chovají koně, v sadu se nalézá nejstarší pražská lípa. Ze severu s novým městem budou sousedit velká nákupní centra a jeden z největších pražských vodojemů na kopci Kopanina. Tento kopec je nejvyšším vrcholkem celé Prahy (391 m.n.m.) a je z něj vidět centrum města. Je tedy velká škoda ho zneužívat k technickým účelům. Ze zbytku území se otevírá daleký výhled na jih a jihozápad směrem k Brdům.

Kromě toho, že středem území protéká Dalejský potok, pramení nedaleko (pod Globusem) potok Motolský. Údolí obou potoků jsou chráněnými oblastmi, nádherná příroda poskytne budoucím obyvatelům města příležitost krásných procházek. Vesnice na západ od hranic města jsou už dnes oblíbeným místem pro cyklisty.

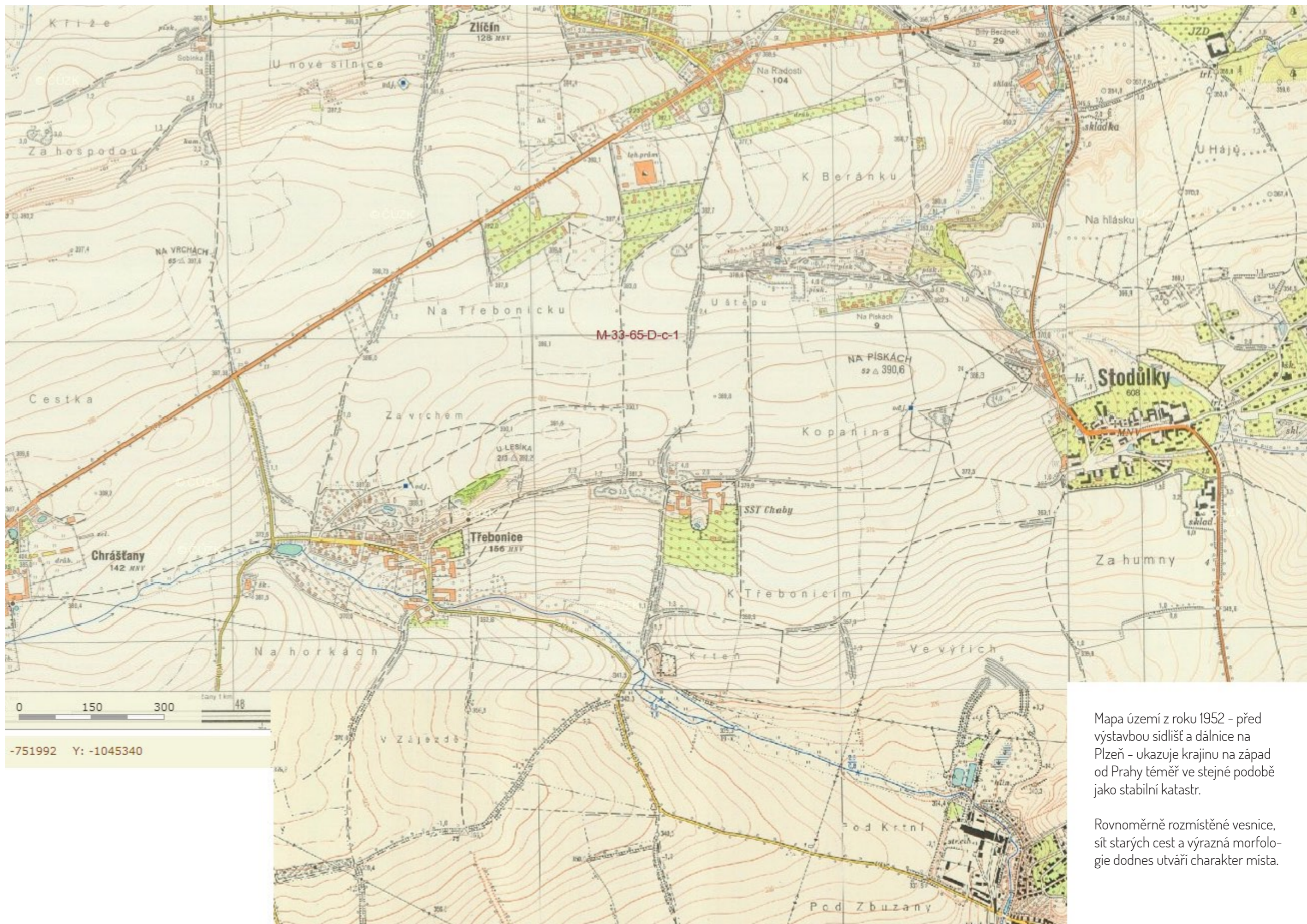

Britská čtvrť

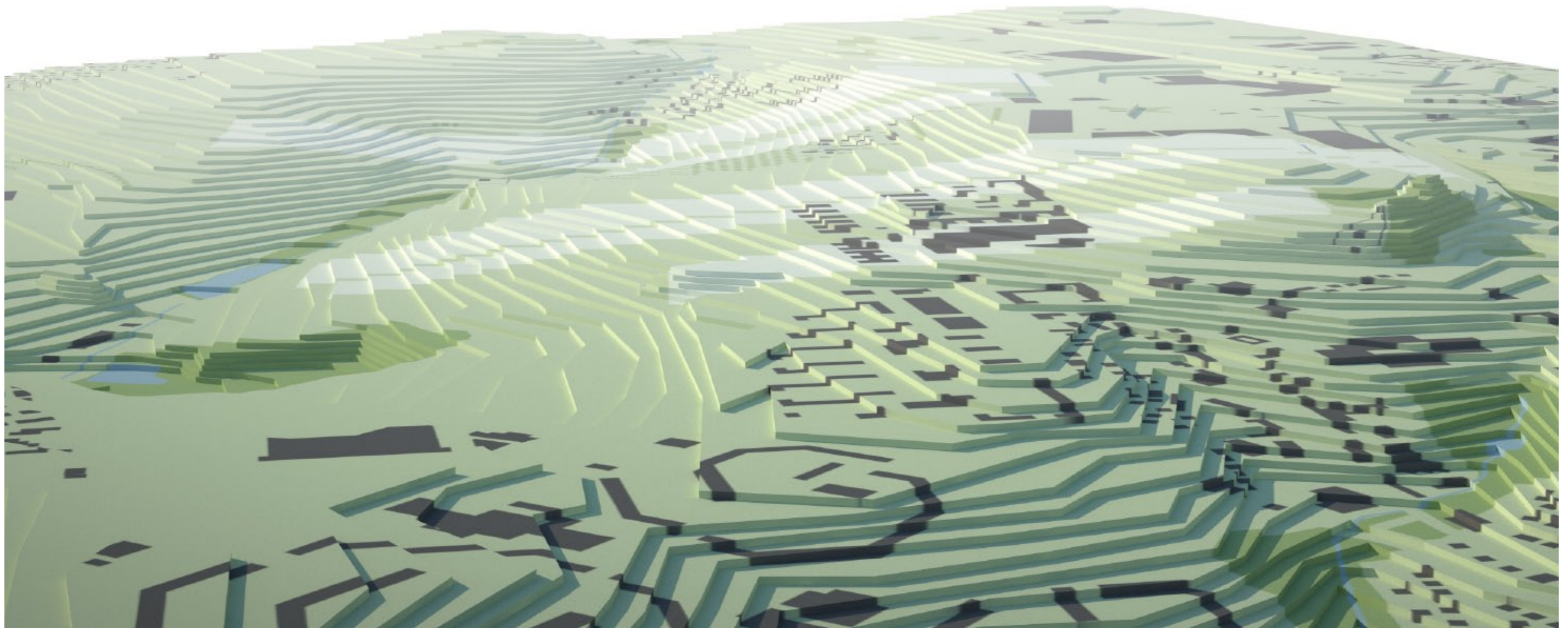
Krteň a Řeporyje v dálce

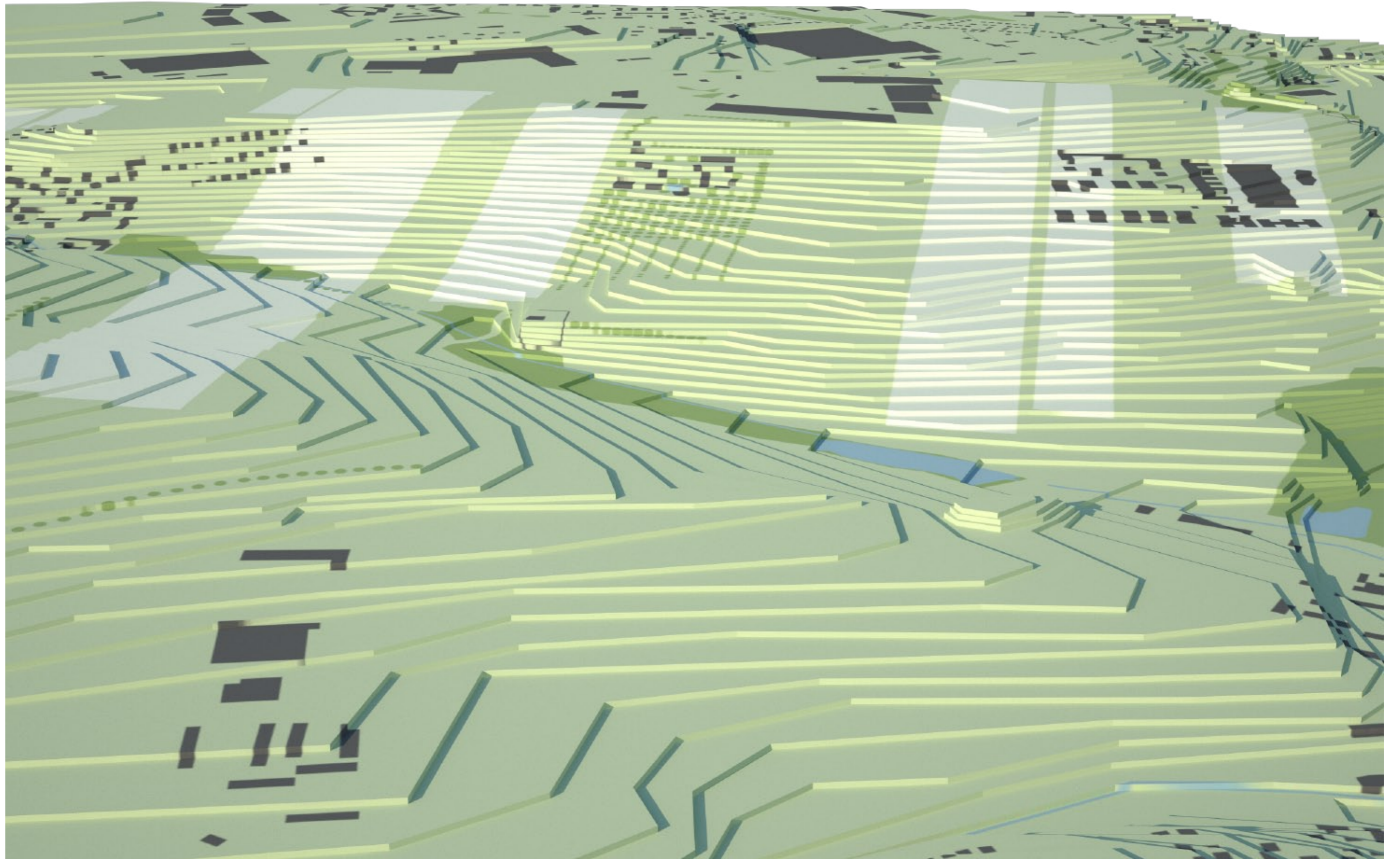

Mapa území z roku 1952 - před výstavbou sídliště a dálnice na Plzeň - ukazuje krajinu na západ od Prahy téměř ve stejné podobě jako stabilní katastr.

Rovnoměrně rozmístěné vesnice, síť starých cest a výrazná morfolgie dodnes utváří charakter místa.

Nová zástavba musí krajinu respektovat, vstupovat do ní s pokorou. Návrh je o vytváření plna a prázdna tak, aby na mnoha místech zůstala krajina nedotčená.

Návrh – STRIPE CITY:

Plán dělí jasnou strukturou území na zastavitelné a prázdné pásy. Domy jsou zahuštěny tak, aby v prostoru zůstali pruhy volné krajiny v původním stavu. Měřítko a topografie místa zůstanou zachovány, jeho identita a charakter budou dále rozpoznatelné. Ve způsobu, jakým plánujeme dnes takhle měkkost není obsažena. V měkkosti tkví identita periferie. Nejasnost, nejistota budoucnosti. Vytvářet ostré rozhraní krajiny a města není nutné.

Modernismus si s periferií rozumí velmi málo a neuvědomuje si, jak moc ji degraduje. Poslední nezničené části městské krajiny, spící fragmenty periferie je nutné chránit. Jsou ideálním podhoubím pro kvalitní suburbánní život. Hledám novou strukturu, která dovede to výše popsané - udržet charakter krajiny a přitom umožnit vznik města. Novým kontrastním způsobem ke starému, bez napodobování. Klíčem je slovo volnost.

Zachování přírodního charakteru vytvoří požadovaný mix „příměstského parku“ - čitelná krajina, místo odpočinku, rekreace, ekologické funkce, i jako prostor pro přírodní zemědělství - edukativní funkce - a zároveň prostor pro příjemné bydlení ve vlastním domku. Pracovních příležitostí bude jen přiměřeně - stále to bude satelit. Koně a vily, stromy a potoky.

Navržená struktura příčných pásů vychází z místa. Prvky byly dekomponovány na rozlišitelné stopy. Z historických, současných a přírodních vlastností byl získán jeden určující směr - spádnice. Tou se území člení samostatné pruhy, pruhy vycházející z místa, ze stop, z paměti. Všechny existující prvky do kompozice musí zapadnout. Vrstvím je přes sebe a jeden ovlivňuje druhý.

Vzniká jedinečné „STRIPE“ city, město složené z charakteristických pruhů s jasnou identitou. Zástavba je nízká, aby nepřehlušila morfologii. Pruhy se volně přelévají přes terén a při tom nevytvářejí žádné nepřirozené bariéry.

Podélné cesty propojující pruhy po vrstevnici jsou nositeli energie a město je díky nim také čteno. Procházím-li kolmo k pruhům, mohu vnímat jejich kompozici a rytmus.

Princip vrstvení prvků

síť vybavenosti

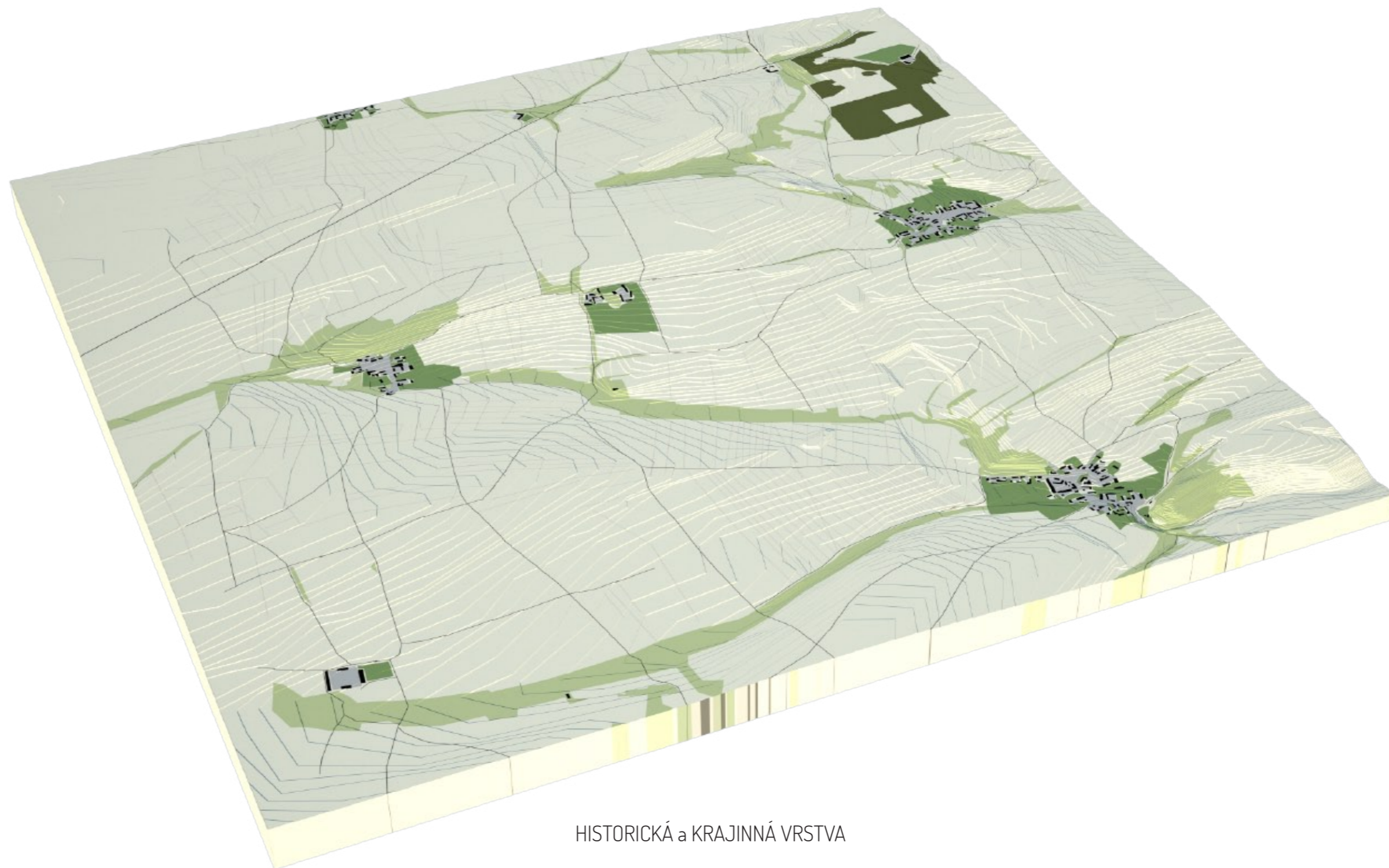
příčné cesty a jejich energie

podélné členění pásů, jejich charakter

hmota prázdno, rytmus prostředí

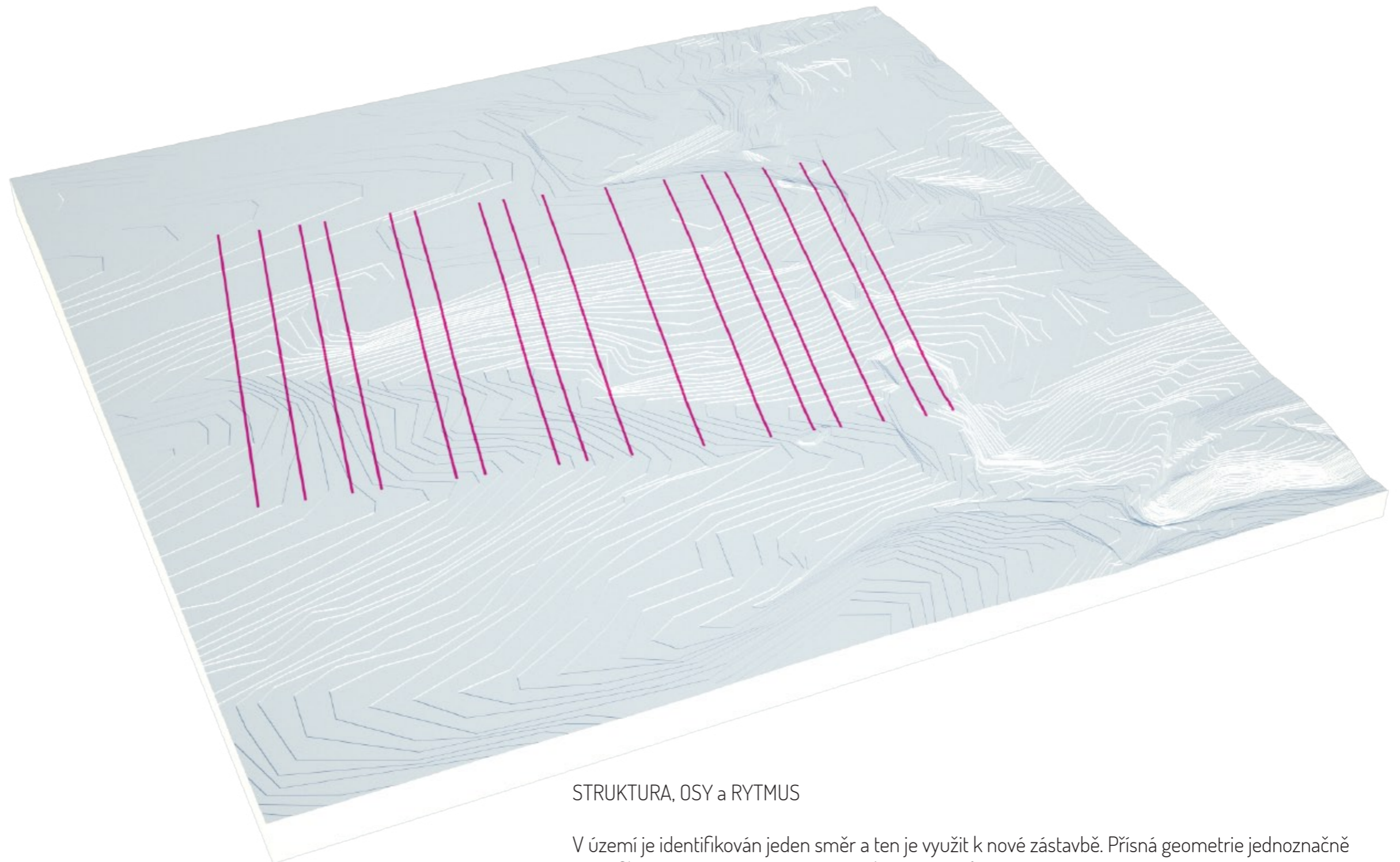
historické stopy, paměť místa

současný nános informací

HISTORICKÁ a KRAJINNÁ VRSTVA

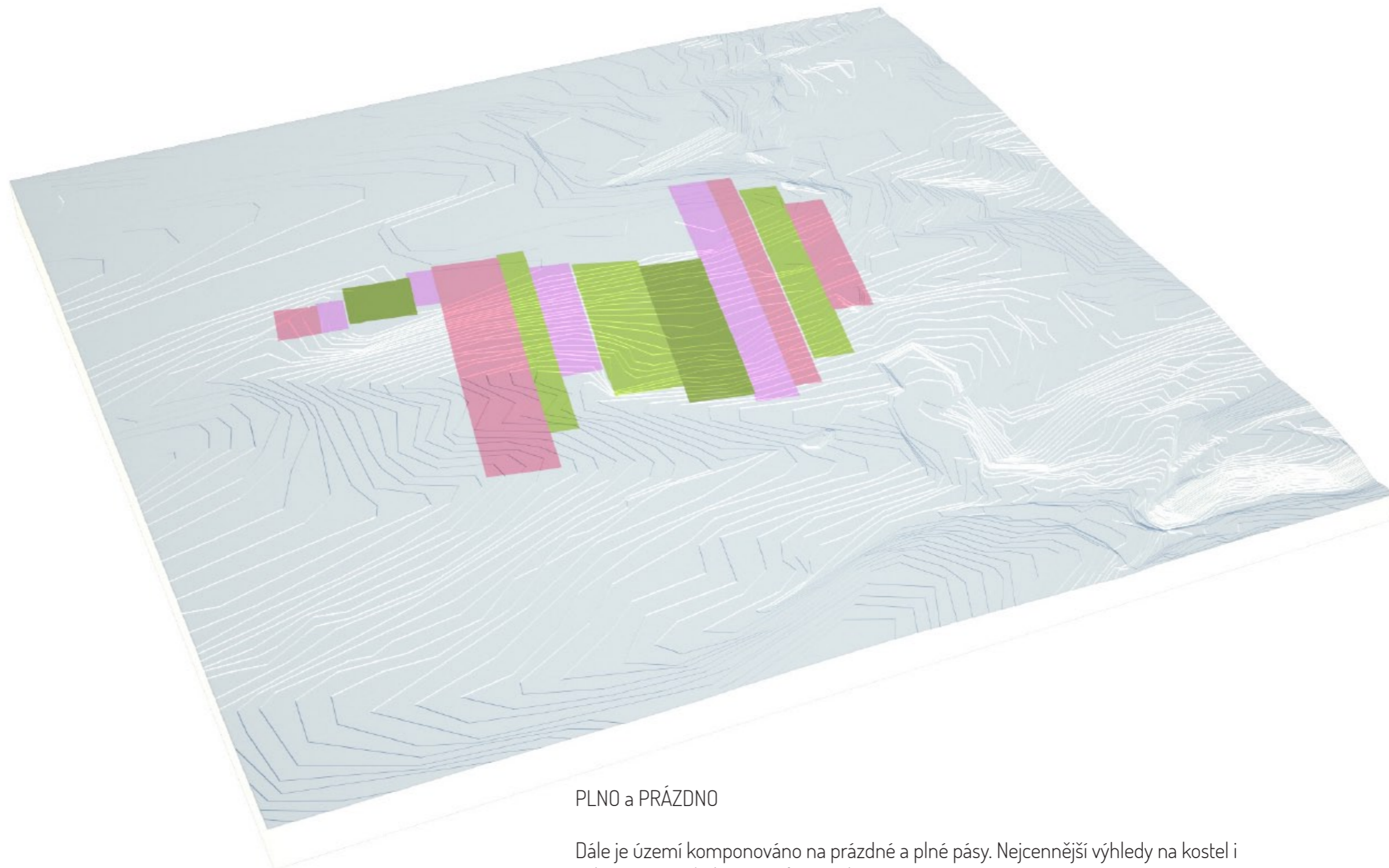
Síť starých cest, zaniklých i funkčních, staré louky a meze. Struktura pozemků, rozmístění a vzdálenosti jednotlivých vesnic. Výrazný terén sám o sobě člověka otáčí k výhledu, směr po spádnici je tedy pro místo přirozený. Dokládá to i množství historických prvků orientovaných směrem dolů z kopce.

STRUKTURA, OSY a RYTMUS

V území je identifikován jeden směr a ten je využit k nové zástavbě. Přísná geometrie jednoznačně identifikuje nové od starého, to nové ale nebude působit cizí a tvrdě.

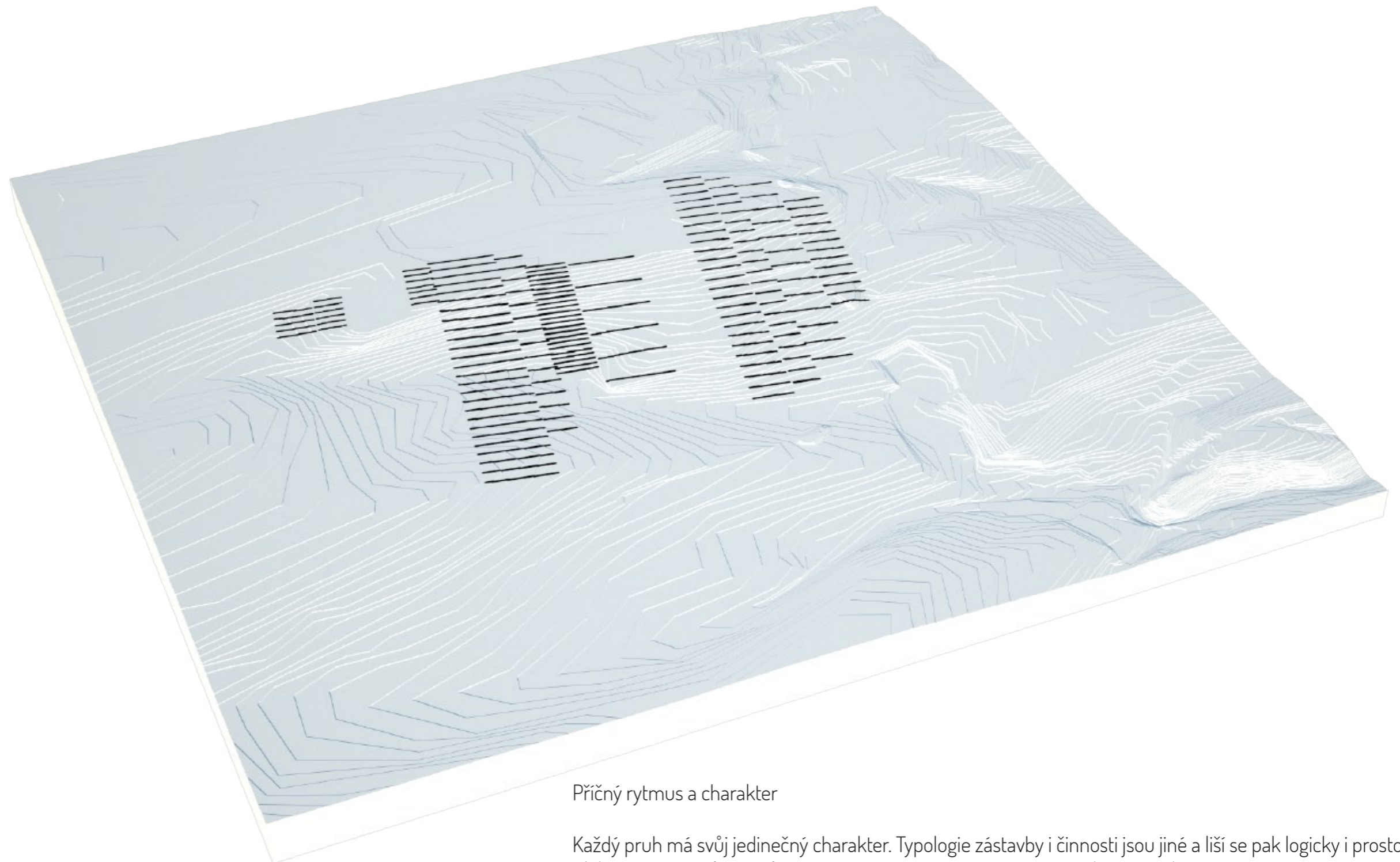
Rytmus pruhů se opakuje jako rýmy v básni. Šířky pruhů jsou vzájemně v poměru zlatého řezu a celé prostředí by mělo být harmonické. Šířky pruhů jsou 100m - 160m a 260m.

PLNO a PRÁZDNO

Dále je území komponováno na prázdné a plné pásy. Nejcennější výhledy na kostel i volný prostor okolo musí zůstat volné.

Nové město se tak skládá z posloupnosti přírodních, parkových a otevřených pásem a z těch zastavených.

Příčný rytmus a charakter

Každý pruh má svůj jedinečný charakter. Typologie zástavby i činnosti jsou jiné a liší se pak logicky i prostor. Bloky uvnitř pruhů jsou různé a na spádnících na sebe navazují pokaždé jinak.

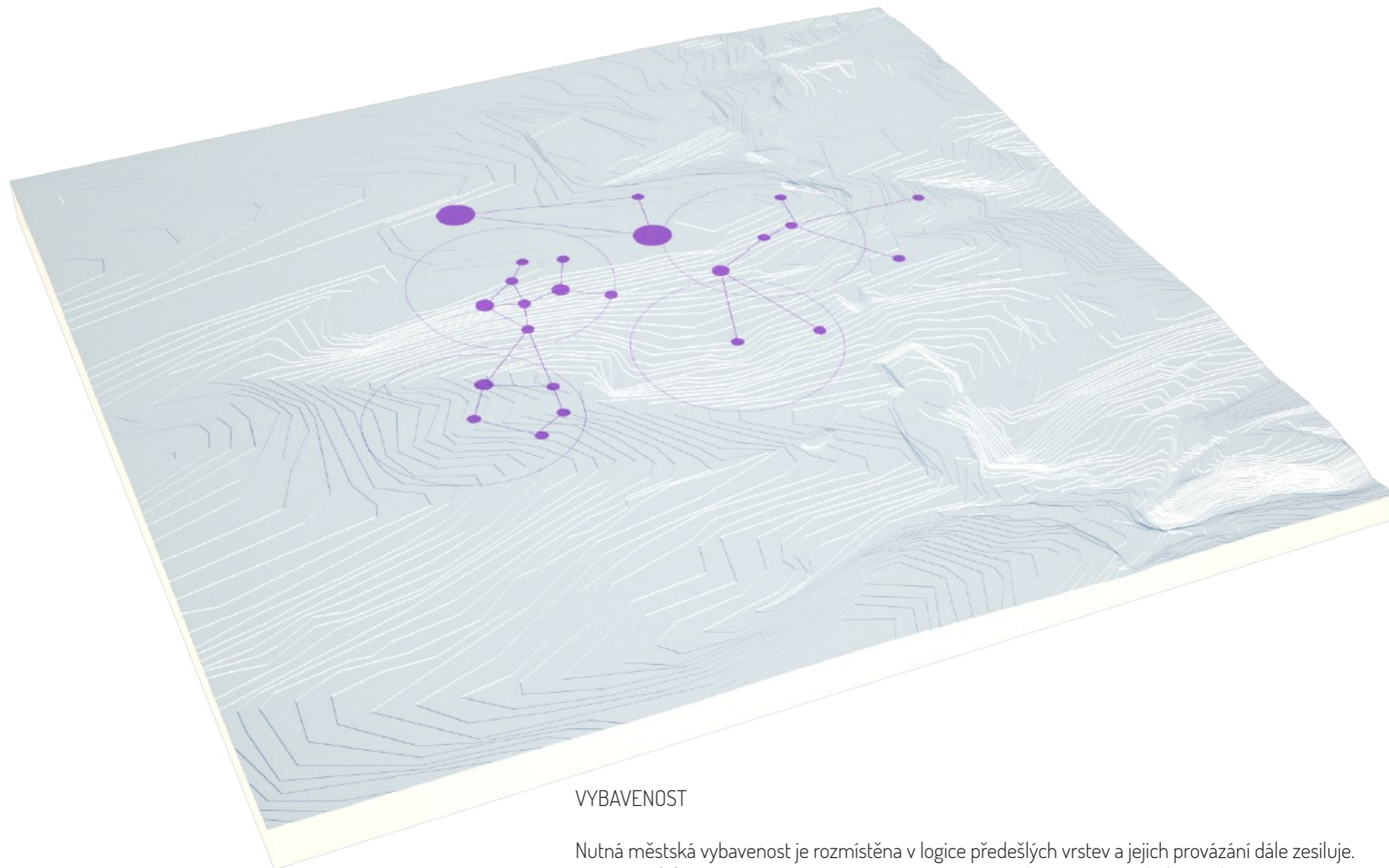

PŘÍČNÉ CESTY

Příčné cesty pruhy propojují. Protože nesou nejvíce energie, mění tak své okolí a zvyšují intenzitu charakterů. Okolo nich se nacházejí vyšší domy, větší hustota a městská vybavenost.

Cestou nemusí být jen silnice, ale i pěší stezka nebo potok.

Dálnice je tak silná, že iniciuje zástavbu kopce Kopanina, rostou tu obytné věže.

VYBAVENOST

Nutná městská vybavenost je rozmístěna v logice předešlých vrstev a jejich provázání dále zesiluje. Síť vztahů formují město ve dva částečně samostatné clustery, jeden okolo britské čtvrti, druhý až u Třebonic.

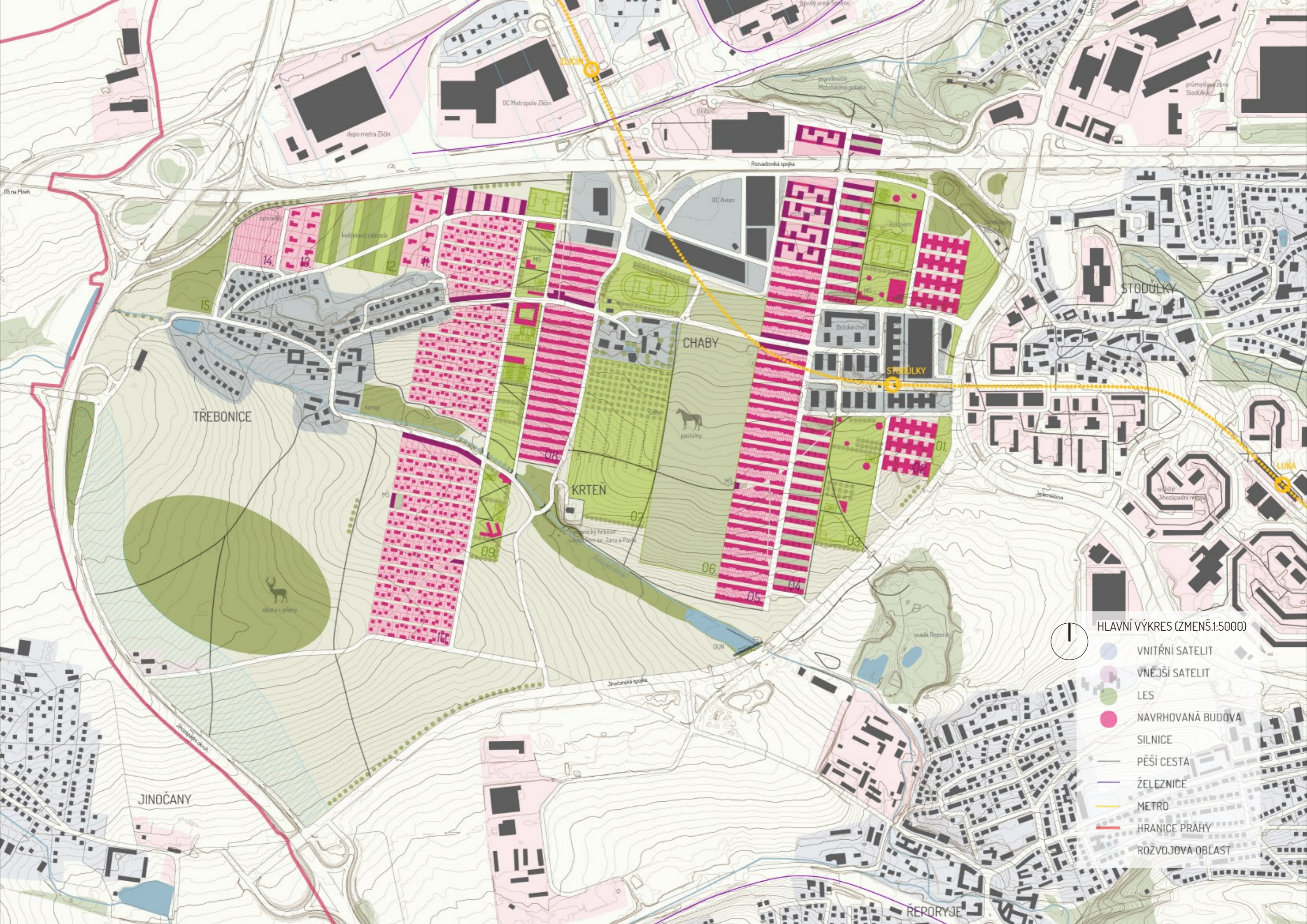

SLOŽENÉ VRSTVY

Vrstvy nevznikají oddělené, vždy jsou propojeny. Proces návrhu byl tedy reciproční, jedno ovlivňovalo druhé. Plán tak roste postupně a komplexně. Bohatost prostředí je určena různými rytmy jednotlivých faktorů v různých místech.

Zástavba je koncentrována do pásů, aby stávající kvality zůstaly zachovány.

HLAVNÍ VÝKRES (ZMENŠ:1:5000)

- VNITŘNÍ SATELIT
- VNĚJŠÍ SATELIT
- LES
- NAVRHOVANÁ BUDOVA
- SILNICE
- PĚŠÍ CESTA
- ŽELEZNICE
- METRO
- HRANICE PRAHY
- ROZVOJOVÁ OBLAST

TŘEBONICE

CHABY

KRTEN

STODŮLKY

STODŮLKY

JINOČANY

ŘEPORYJE

depo metra Zličín

DC Metropole Zličín

DC Avion

Britská církev

zahradky

květinová zahrada

14

13

12

15

MS

09

07

06

03

01

MS

pastviny

MS

07

06

03

01

osada Řepora

Jinočanská spojka

DUN

Jinočanská okružní

Rozvadovská spojka

průmyslová zóna Stodůlky

průmyslová zóna Stodůlky

pramenišťe Motolského potoka

6Kč bus

Zličín

05 na Flaň

LUKA

služba

žhozápadní město

Jelenská

obora s jeleny

Čiréboňský hřbitov

sv. Jana a Pavla

Pásky zástavby a pásky krajiny - prázdna, umožňují splynutí obou fenoménů. Vzniká město-krajina.

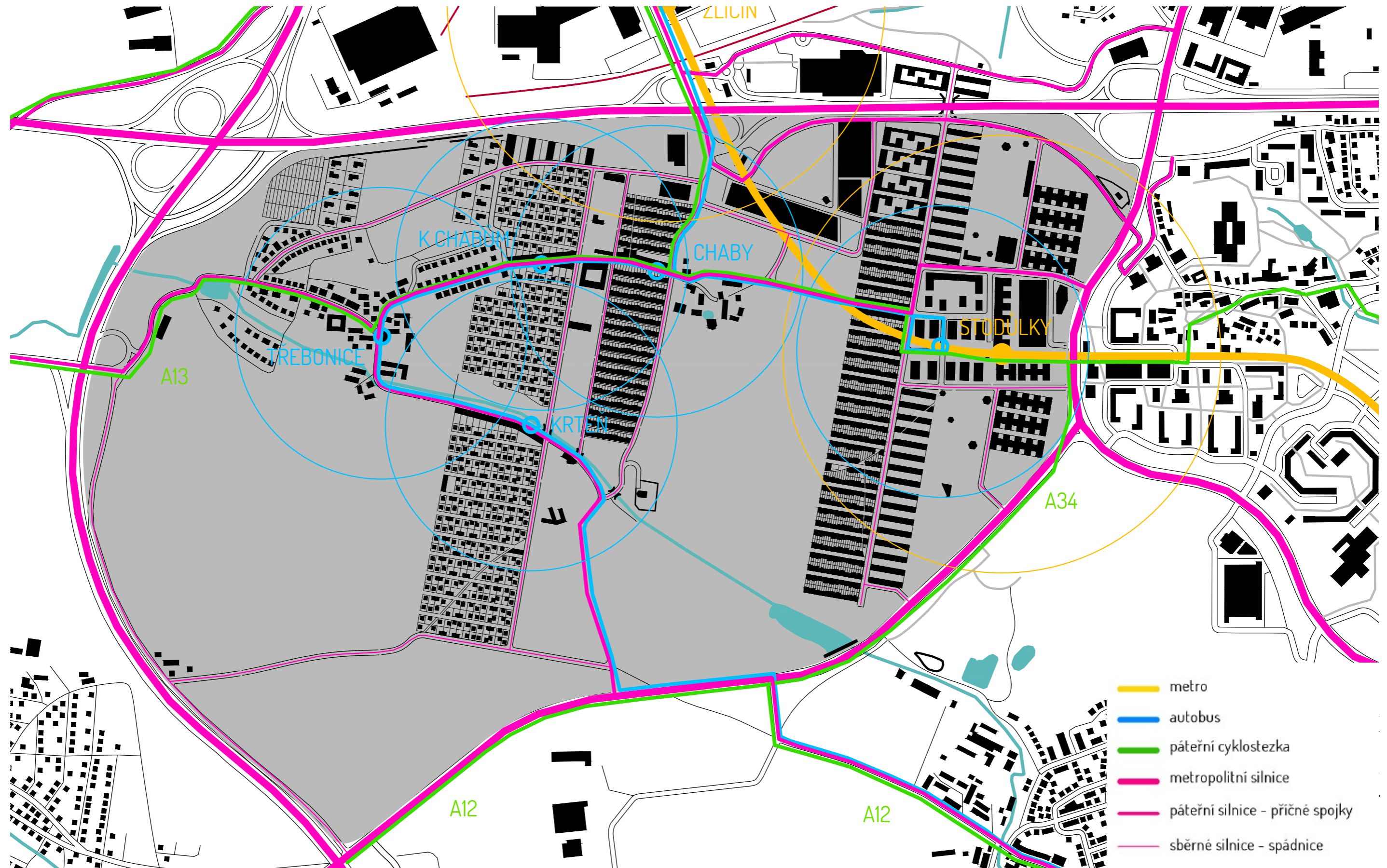

Nízká zástavba se plazí po terénu a zachovává tak přítomný tvar krajiny, její tvář.

Vyšší zástavba kopce Kopania reaguje na Rozvadovskou spojku a rytmituje její okolí

DOPRAVNÍ ANALÝZA - Síť silnic je hierarchizovaná, středem návrhu je úzká obytná ulička uvnitř bloků, na ni navazují spádnice a ty jsou propojené příčnými cestami. Území je celé volně přístupné pro pěší i cyklisty, přesto musí páteřní cyklostezky navazovat na celoměstský systém. (zelená barva) Veřejnou dopravu zastupuje metro a autobus (modrá barva), který byl protažen z Třebonic k oběma stanicím metra, tak aby se zlepšila dopravní situace i pro obyvatele okolních vesnic. Tři nové stanice autobusu obslouží celou západní část města. Prostupnost celým územím okolo nákupního parku Avion je omezena tak, aby si lidé bydlící na Lužinách nezkracovali cestu na nákup. Tím by byla nová čtvrť zcela paralyzována. Takhle si vystačí výhradně s dvouproudými komunikacemi.

VEŘEJNÉ - NEVEŘEJNÉ

Celé území je volně dostupné a ulice natahují prostor z volných pásů. I lidé bydlící ve středu ulic tak mají výhled do stran a pocit, že žijí v krajině.

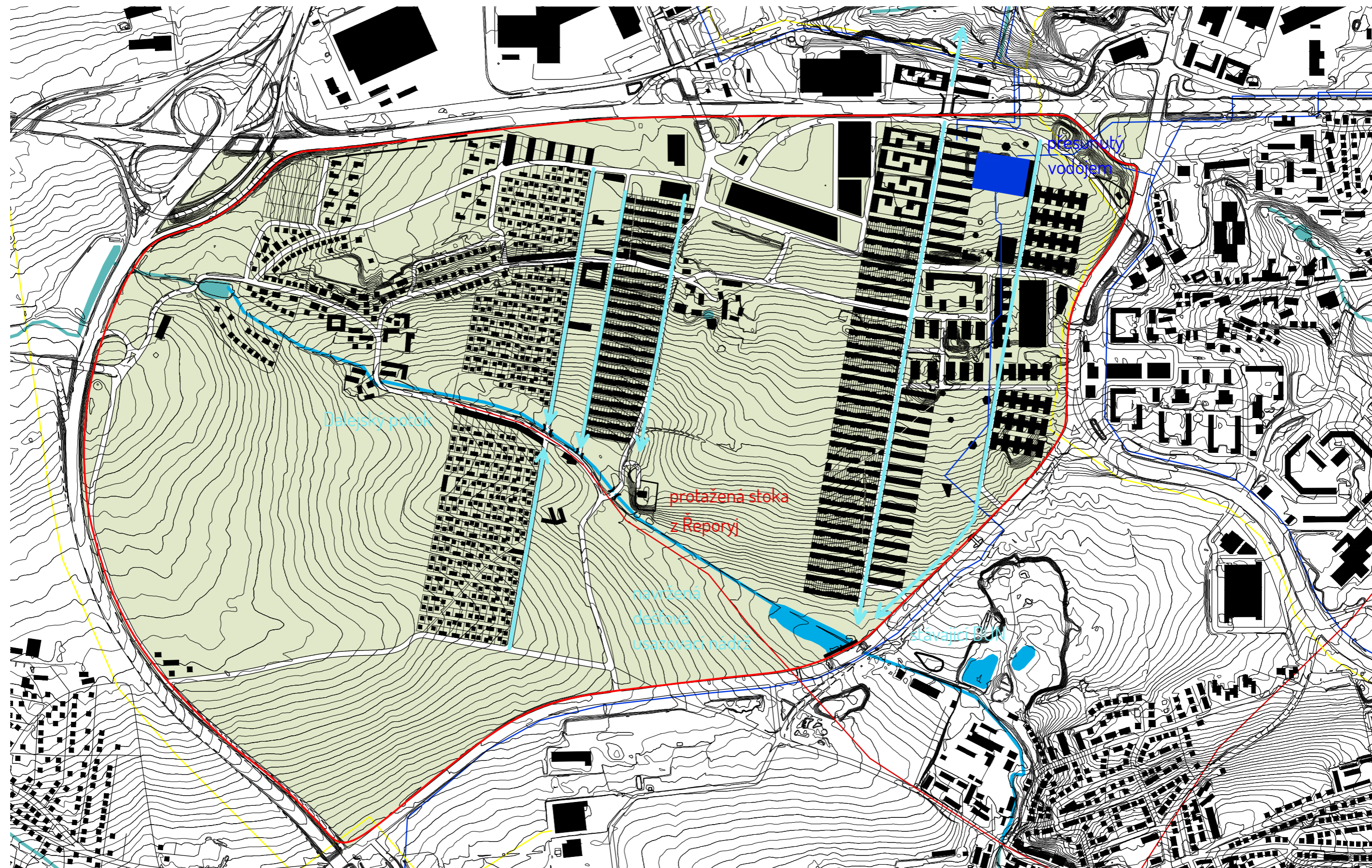
VYBAVENOST

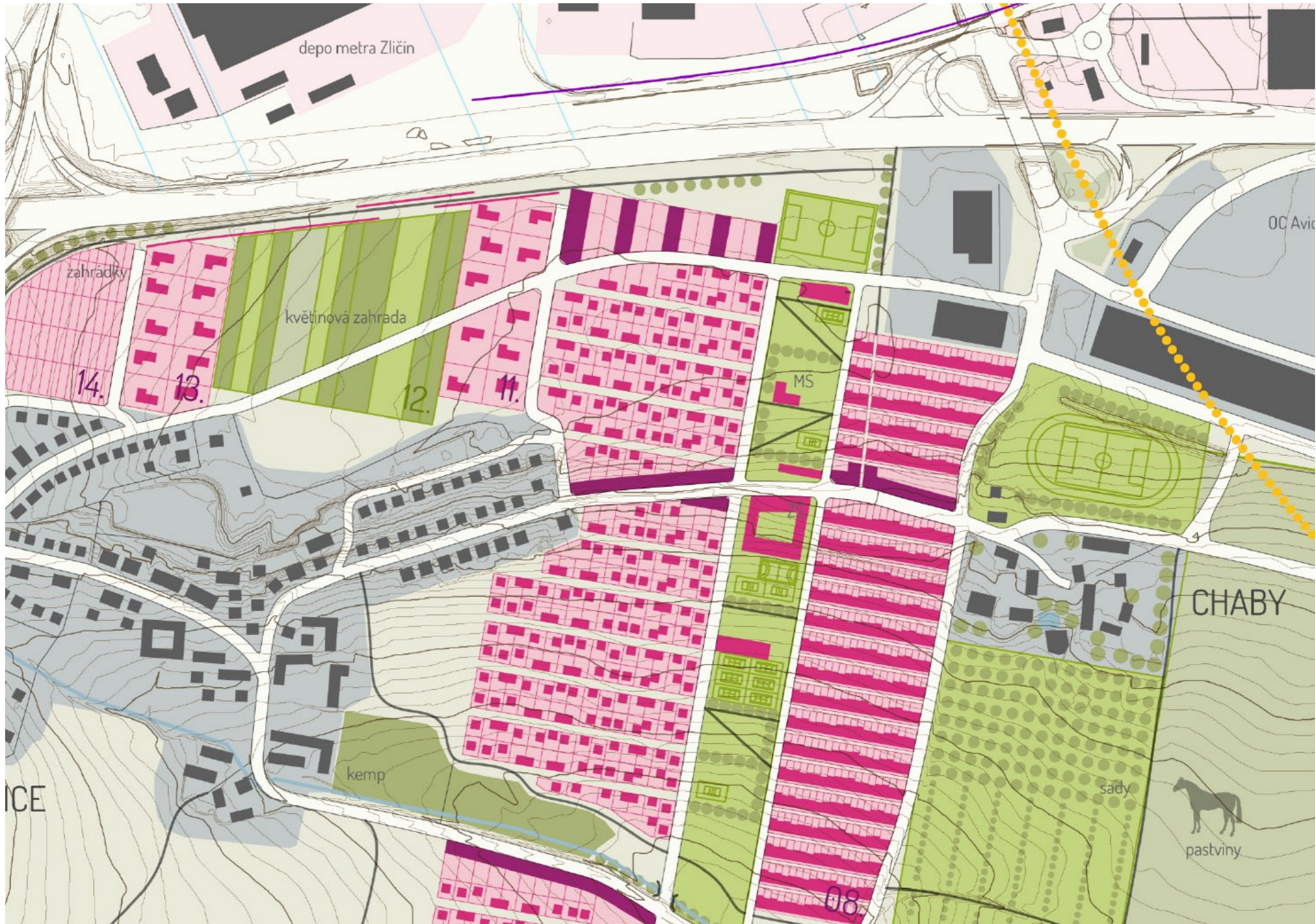
Z principu se jedná o čtvrť převážně určenou k bydlení. Její obecný charakter a flexibilní typologie umožňuje "živelný" vznik obchodů i služeb na jakémkoliv místě. Navrženy zůstávají jen speciální občasně stavby - školy, kultura, sport. Budovy se soustředí do zelených pásů uvnitř dvou clusterů města. Vyšší koncentrace obchodů se vzhledem k blízkosti nákupních center nedá předpokládat. Vyšší zátěž umožňují domy u křižovatek a podél hlavních propojovacích cest.

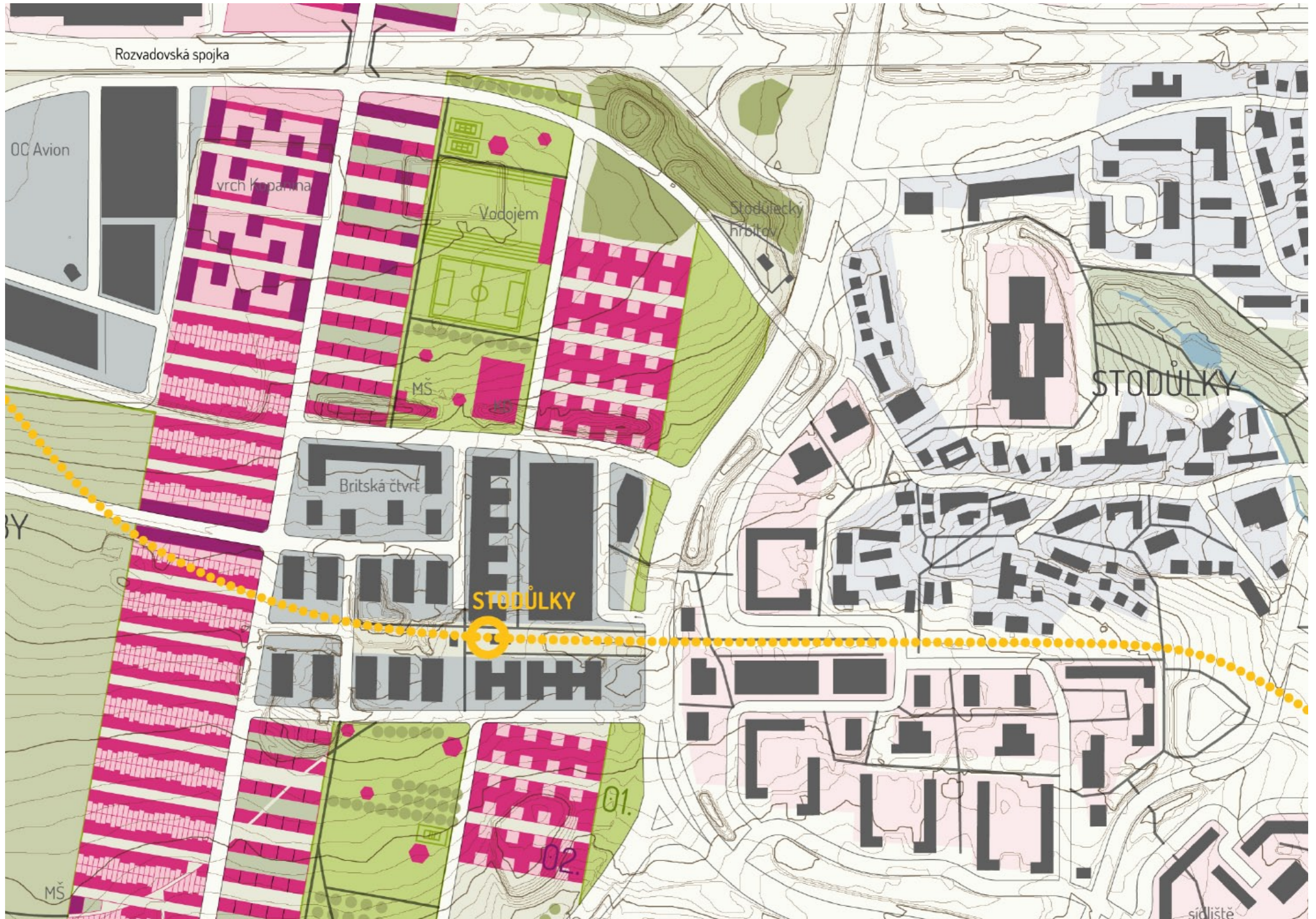

TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

Voda z území je částečně vsakována a částečně odváděna ze svahu dolů do Dalejského potoka. Ten má omezenou kapacitu už dnes, proto je u Jinočanské spojky navržena nová dešťová usazovací nádrž, která má za úkol vodu proudící do potoka zpomalit a průtok zrovnoměrnit. Velký vodojem je v rámci své přestavby navržen k přesunutí, což by umožnilo zastavět nejvyšší vrchol Prahy a přineslo možnost velkých investic. Kanalizace je napojena do prodloužené kmenové stoky vedoucí do Řeporyjí. (dlouhodobě plánované řešení)

Rozvadovská spojka

OC Avion

vrch Kopanina

Vodojem

Stodůlecký hřbitov

STODŮLKY

STODŮLKY

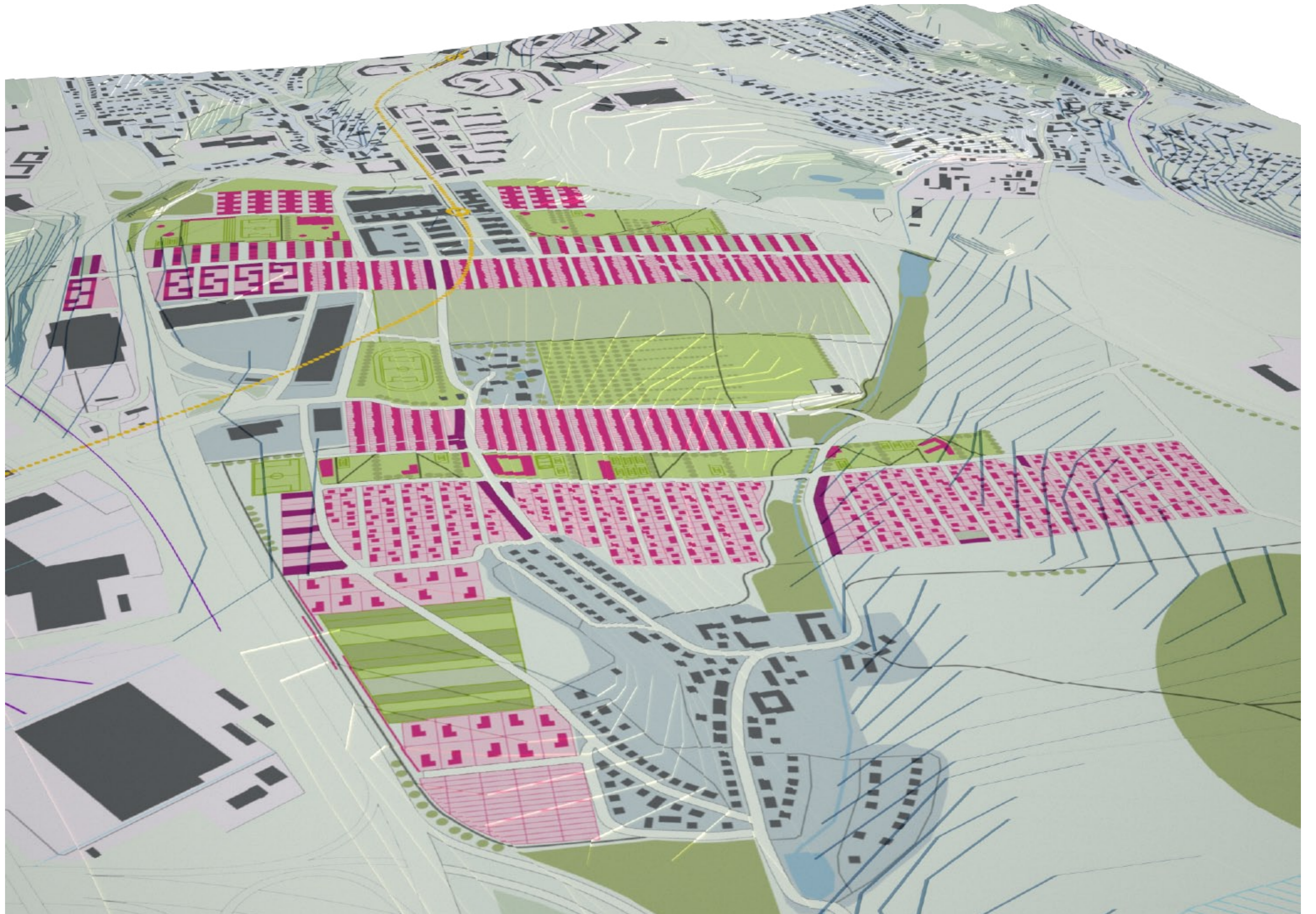
Britská čtvrť

sídlisko

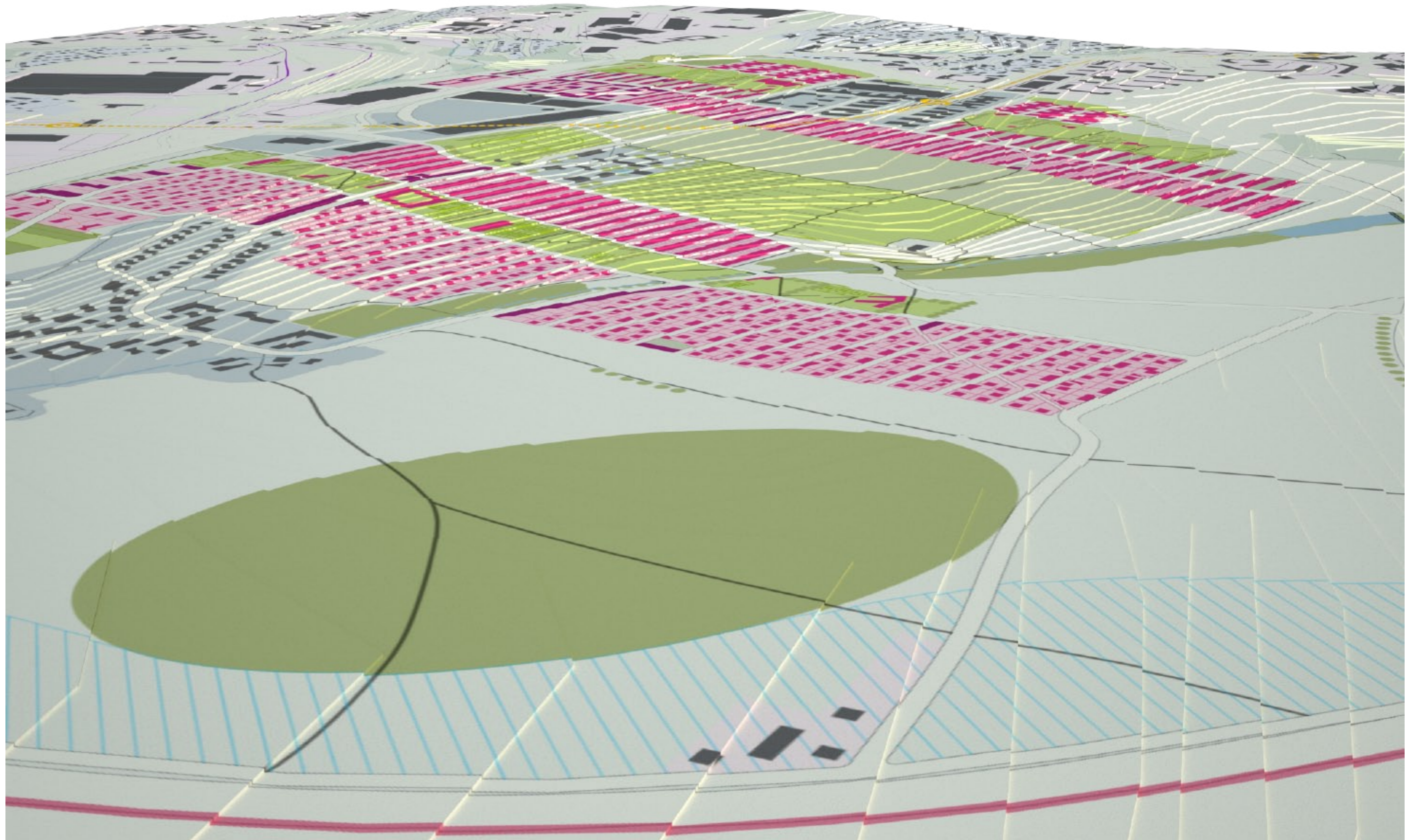
01.

02.

MŠ

U okruhu je navržena velká obora pro chov jelenů, turistický cíl i pohledová dominanta ve tvaru elipsy.
Za ní se nachází územní rezerva pro rozvoj průmyslu a logistických areálů, přímo napojená na dálniční okruh dvěma sjezdy.

3) DETAIL - 1: 10000

architekt Oberstein popisuje vznik jihozápadního města (foto autor)

Každý pás má jiný charakter bydlení, jiný rozměr veřejného prostoru a jinou hustotu obyvatel. Dohromady vytvářejí bohaté město.

Město se rozvolňuje směrem od metra, od centra a tomu odpovídá i měnící se charakter města. Doslova se rozpadá do krajiny. Okolo potoka se zástavba rozestupuje, u velkých příčných silnic se zase zvyšuje a zahušťuje. Na kopci Kopanina jsou umístěny obytné věže na místě přesunutého vodojemu, mějí výhled na centrum města. V tom místě také struktura po mostě překračuje dálnici a dostává se blíž k prameništi Motolského potoka, nádhernému cíli procházek.

Následuje výčet charakterů všech pruhů a potom detailnější rozbor čtyř hlavních obytných pásů o velmi rozličných typologiích.

- 01) louka u Jeremiášovy ulice, nepravidelný tvar
- 02) pás administrativních budov většího rozměru dotvářejících business park na metru Stodůlky
- 02) městský park s pavilony drobných služeb, pobytové louky a výhled do krajiny
- 04) bytové domy, menší a levnější byty, výborná dostupnost, vysoká hustota, střídání zahrad a zpevněných ulic
- 05) úzké řadové "townhousy" holandského typu, úzké parcely a hluboké dispozice, sevřenější veřejný prostor a městský život
- 06) VOID, pás 260 volných metrů s výhledy na Krteň, slouží jako pastviny pro koně ze statku v Chabech
- 07) sady a zahrady okolo Chabů
- 08) řadové domy běžného rozměru, ovšem s velmi úzkými uličkami, nejsou orientovány proti sobě, každý má dva vstupy
- 09) park se sportovišti a školami, otevřené prostory lemované alejemi
- 10) široký pás rodinných domů charakteru rozvolněné zástavby se středně velkými pozemky
- 11) vily s velkou zahradou, absolutní soukromí a klid
- 12) skrytá louka s květinovou zahradou
- 13) vily s velkou zahradou, absolutní soukromí a klid
- 14) pronajimatelné zahrádky
- 15) les stínící dálniční křižovatku

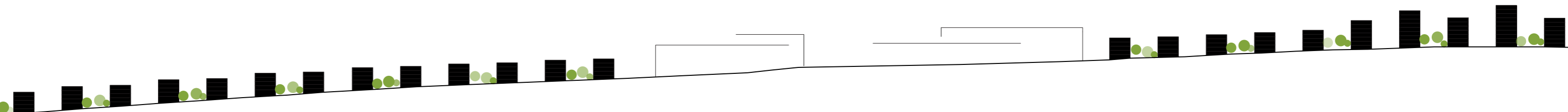
Celkem v území žije 15 000 obyvatel. Vážená hustota obytných celků je 140 ob./ha, při započtení aprků a volné krajiny 72 ob./ha.

PRUH 04 - bytové domy

Pruh sousedící s britskou čtvrtí je členěn na velké bloky o rozměrech 60/100 metrů a v nich jsou umístěny bytové domy v pásovém stylu zástavby. Prostor mezi domy se dá využít buď jako vnitroblok nebo jako ulice o šířce 20 metrů. Může tu být také otevřená zahrada s výhledy do krajiny. Parkuje se na terénu pod domy.

V celkem 120 bytových domech se čtyřmi patry žije téměř 3000 lidí. Hustota 350 ob./ha je možná jen díky bezprostřednímu kontaktu s okolní krajinou.

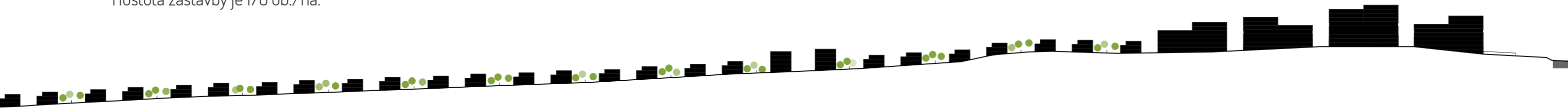

PRUH 05 - zástavba "townhousy"

Tento typ zástavby by měl vytvořit charakter velmi hustého městského prostředí. Jedná se o velmi úzké dvoupatrové řadové domy holandského typu, vytvářející sevřený blok s ulicemi širokými 12 metrů a velkorysími chodníky. Žilo by ude velmi mnoho lidí - zhruba 2300 lidí v 770 domech, proto je toto prostředí ideální ke vzniku drobných služeb přímo v domech. Šířka domu je jen 6 metrů.

Bloky o rozměrech 40/160 metrů se na kopci Kopanině u dálnice promění a umožní ve stejném rastru vznik obytných věží.

Hustota zástavby je 178 ob./ha.

PRUH 08 - zástavba řadovými domy

Charakter pásu je podobný soudobým německým či rakouským čtvrtím. Veřejný prostor je minimalizován do 4 metry širokých průjezdů, do kterých je orientována vždy jen jedna strana domků skrz předzahrádky s parkováním. Z druhé strany se z ulice vstupuje do zahrad protějších domů. Každý dům má tedy přístup ze dvou ulic. Zástavba je hodně zahuštěná a má na české poměry drobné měřítko.

Nachází se zde 380 domů pro 1200 lidí, hustota zástavby je 120 ob./ha.

PRUH 10 - zástavba rodinnými domky

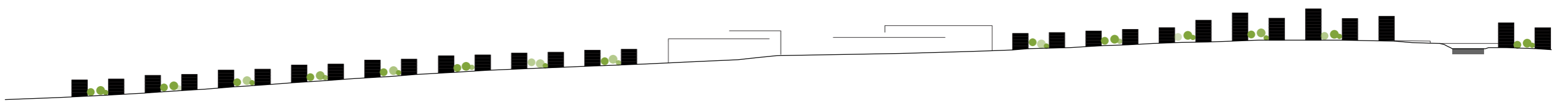
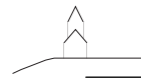
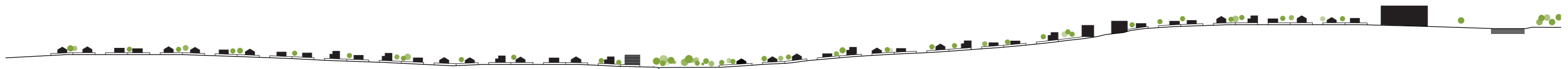
Individuální zástavba rodinnými domky poskytuje velkou variabilitu území, obyvatelům poskytuje maximum soukromí.

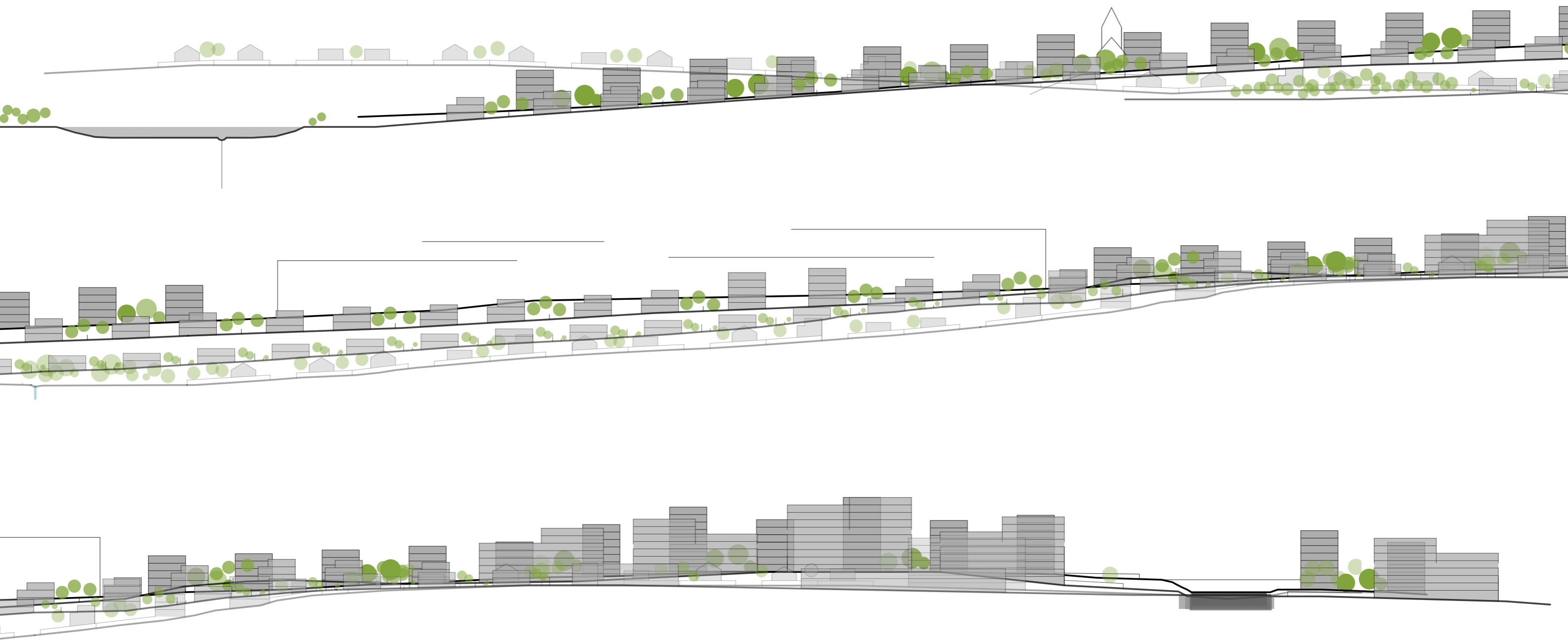
Jedná se o pruh, který vyběhne do protisvahu,

Veřejný prostor ulice má šířku 11 metrů, parcely pro domky 20/20 metrů, jeden blok je tedy veliký 40/260 metrů

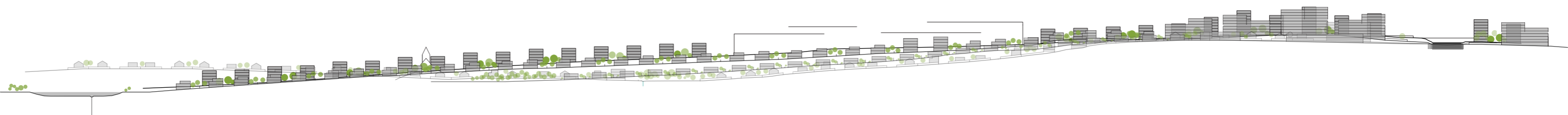
Celkem je navrženo zhruba 520 rodinných domků pro 1500 lidí. Pruh je příčnými ulicemi rozdělen na čtyři částečně samostatné "čtvrti".

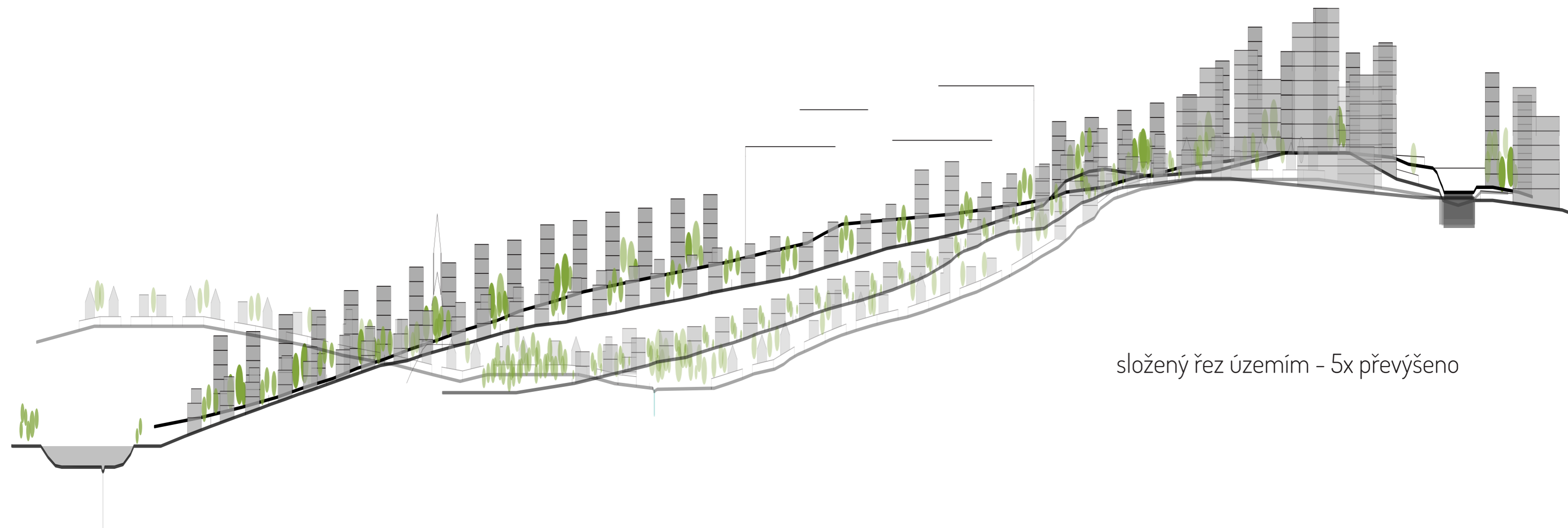

složené řezy ukazují prostorovou skladbu zástavby na terénu

složený řez územím - zmenšeno z 1:1000

složený řez územím - 5x převýšeno

Seznam literatury k tématu:

a+t Research Group, *Why Density?*, a+t, Alava, 2013

Thorbjörn Andersson, *Quo Vadis Architectura – Nils Erik Wickberg Lectures 2006, Striving for a modern utopia, seven ways towards an eloquent landscape architecture*, Department of Architecture – Helsinki University of Technology, Porvoo, 2008

Hannah Arendtová, *Vita activa neboli o činném životě*, Oikoymenh, Praha, 2009

Paco Asensio (ed.), *Antonio Sant'Elia*, teNeues Publishing Group, Barcelona, 2003

Bjarke Ingels Group, *Yes is More, an archicomic on architectural evolution*, Evergreen, Köln, 2010

Italo Calvino, *Neviditelná města, Dokořán*, Praha, 2007

Le Corbusier, *Kapitolky o moderněj architektúre*, Tatran, Bratislava, 1966

Le Corbusier, *Toward an Architecture*, Frances Lincoln Publishers, London, 2008

Peter Eisenman, *Feints*, Skira Editore S.p.A., Milano, 2006

Bohuslav Fuchs, *Nové zónování, urbanistická tvorba životního prostředí z hlediska sídelního a krajinného*, Academia, Praha, 1967

Jan Gehl, *Města pro lidi*, Partnerství o.p.s., Brno, 2010

Rein Geurtsen, Lenk Burgerová (ed.), *Historie evropského urbanismu z nizozemské perspektivy*, Fakulta architektury ČVUT, Praha, 2009

Herman Hertzberger, *Přednášky pro studenty architektury*, Mox Nox, Dolní Kounice, 2012

Pavel Hnilička, *Sídelní kaše, otázky k suburbánní výstavbě kolonií rodinných domů*, Host, Brno, 2012

Steven Holl, *Paralaxa, Era*, Praha, 2003

Karel Honzík, Dita Dvořáková–Robová (ed.), *Za obzorem věčnosti*, Arbor Vitae, Praha, 2002

Ladislava Hornáková (ed.), *Fenomén Baťa, zlínská architektura 1910–1960*, Krajská galerie výtvarného umění ve Zlíně, Zlín, 2009

Ebenezer Howard, *Zahradní města budoucnosti*, Vesmír, Praha, 1924

Emanuel Hruška, *Nové sídliště, Spolek českých inženýrů*, Praha, 1945

Jiří Hruža (ed.), *Charty moderního urbanismu*, Agora, Praha 2002

Jiří Hruža, *Urbanismus světových velkoměst, 1. díl*, Praha, vydavatelství ČVUT, Praha, 2003

Jiří Hruža, *Vývoj urbanismu, 2. díl*, Nakladatelství ČVUT, Praha, 2007

Uolevi Itkonen, Liisa Immonen, Tapiola, *The Garden City*, Kirjayhtymä, Helsinki, 1986

Jane Jacobsová, *Smrt a život amerických velkoměst*, Odeon, Praha, 1975

Jan Jehlík, *Obec a sídlo, O krajině, urbanismu a architektuře*, Ausdruck books, Praha, 2013

Jan Jehlík, *Texty 2004–2010, architektura, urbanismus, krajina*, vlastním nákladem, 2010

Rem Koolhaas, Bruce Mau, *S,M,L,XL*, The Monacelli Press, New York, 1995

Rem Koolhaas, *Třešticí New York, Retroaktivní manifest pro Manhattan*, Arbor Vitae, Praha, 2007

Roman Koucký, *Roman Koucký architektonická kancelář, Zlatý řez*, Praha, 2000

Roman Koucký, *Roman Koucký architektonická kancelář 2.0 – elementární urbanismus*, Zlatý řez, Praha, 2006

Roman Koucký a kol., *Koncept odůvodnění Metropolitního plánu*, Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy, Praha, 2014

Petr Kratochvíl (ed.), *Architektura a veřejný prostor*, Zlatý řez, Praha, 2012

Kyle May (ed.), *Brutalism, Clog*, New York, 2013

Eric Mumford (ed.), Hashim Sarkis (ed.), Josep Lluís Sert, *The architect of urban design, 1953–1969*, Yale University Press, New Haven, 2008

Jan Němec (ed.), *Chráněná území ČR 2*, Praha, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha, 1997
Emanuel Poche, *Prahou krok za krokem*, Panorama, Praha, 1985

Camillo Sitte, *Stavba měst podle uměleckých zásad, Ústav územního rozvoje*, Brno, 2012

Robert Schäfer (ed.), *The Netherlands in Focus, Exemplary ideas and concepts for town and landscape*, Callwey, München, 2002

Christian Norberg-Schulz, *Genius loci*, Dokořán, Praha, 2010

Alison Smithson, Peter Smithson, *The Charged Void: Architecture*, Monacelli Press, New York, 2002

Alison Smithson, Peter Smithson, *The Charged Void: Urbanism*, Monacelli Press, New York, 2004

Nassim Nicholas Taleb, *Černá labuť*, Paseka, Litomyšl, 2011

Jana Tichá (ed.), *Architektura a globalizace*, Zlatý řez, Praha, 2013

Sborník konference Tvář naší země – krajina domova 2005, sešit 2: Trendy urbanizace evropského prostoru, Společnost pro krajinu, Praha, 2005

Alex Sánchez Vidiella (ed.), The Sourcebook of Contemporary Landscape Design, Collins Design, New York, 2008

Petr Vorlík, Areál ČVUT v Dejvicích v šedesátých letech, Česká technika, Praha, 2006

Mark Wigley, „Alison and Peter Smithson – The Architects of the Void“, in: Max Risselada (ed.), Alison and Peter Smithson, A Critical Anthology, Ediciones Polígrafa, Barcelona, 2011

Časopisy:

Architectural review 1396, č.6, rok 2013, Londýn, 2013

Domus 974, 975

Era21, č.03, ročník 7 – Urbanismus, Era21, Brno, 2007

Era21, č.5, ročník 10 – Meze růstu města, Era21, Brno, 2010

Era21, č.05, ročník 11 – Urbanismus, Era21, Brno, 2011

Era21, č.05, ročník 12 – Urbanismus, Era21, Brno, 2012

Era21, č.2, ročník 14 – Viditelná města, Era21, Brno, 2014

Stavba 2006/2

Zlatý Řez, č.28 – Metacity, Zlatý Řez, Praha, 2006

Zlatý Řez, č.31 – architecture, nature, culture, Zlatý Řez, Praha, 2009

Zlatý Řez, č.33 – Inventura urbanismu, Zlatý Řez, Praha, 2010

Referenční stavby:

Cobe – přestavba přístavu Norreport v Kodani

projekt nového města Örestadt v Kodani

obytné celky J.Utzona ve Fredensborgu a Helsinborgu

H.Ch.Sorensen – muzeum v Herningu

SolarCity Linz

MVRDV – Ypenburg

A. Aalto – Otaniemi kampus

A. Siza – Bouca Porto

Herzog de Meuron – návrh na expozici EXPO 2015 v Miláně

sídlíště Tapiola v Eespu

Barcode city – Oslo

RKAW – Slivenec

J. Nouvel – Kilometro rosso